

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, ul. św. Stanisława 4.
TELEFON 1414.
P. K. O. Katowice 304.540.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetrowy. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 99

Katowice, niedziela 28-go kwietnia 1929.

Rok V

Stopa procentowa w bankach prywatnych.

Warszawa. (PAT). Podpisane zostało rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości o lichwie pieniężnej. Zgodnie z tem rozporządzeniem granica maksymalnych korzyści majątkowych, osiągniętych przy czynnościach kredytowych, została podwyższona z obowiązującej dotąd stopy 12 do 13 proc. Stopa ta znajduje jednolite zastosowanie dla wszystkich bez wyjątku przedsiębiorstw bankowych.

Podane w prasie informacje, jakoby do spółdzielni kredytowych zastosowano w drodze wyjątku stopę 15-procentową, nie odpowiada przeto rzeczywistości. Nieprawdziwa jest również informacja, jakoby banki państwowe odmawiały wprowadzenia dla płatnych operacji kredytowych stopy 15-proc. Jednocześnie banki państwowe i prywatne podwyższają stopę procentową od wkładów.

Pożar na lotnisku.

Warszawa. (PAT). W piątek wybuchł na tutejszym cywilnym lotnisku pożar, przyczem spalił się hangar linii lotniczej „Lot”. Straty są niewielkie. Spalił się hangar oraz kilka beczek benzyny i trochę narzędzi.

Socjaliści nie urządzają pochodu majowego.

Warszawa. (PAT). W związku ze zbliżającym się świętem 1 Maja, Agencja Wschodnia dowiaduje się z koł socjalistycznych, że w dniu tym P. P. S. pochodu przez ulice Warszawy, jak to miało do tej pory miejsce, nie urządza, a to w celu uniknięcia zbędnego starcia z dawną frakcją rewolucyjną, ewentualnie z komunistami. Odbędzie się natomiast tylko 3 wiece w różnych punktach miasta. Pochód urządza jedynie dawna frakcja rewolucyjna. P. P. S. nie urządza również dorocznego wiece na placu Teatralnym, gdzie jedynie odbędzie się wiec dawnej frakcji rewolucyjnej, P. P. S. odbędzie wiec na placu Grzybowskim.

Stosunki handlowe polsko-francuskie.

Warszawa. (PAT). Korespondent paryski PAT'a podaje następujące szczegóły, dotyczące świeżo podpisanej nowej konwencji polsko-francuskiej. Stosownie do nowej konwencji handlowej polsko-francuskiej, Polska otrzymuje pełną taryfę minimalną. Francji i klauzulę największego uprzywilejowania czego nie dawała jej poprzednia konwencja. Klauzula ta rozciąga się na kolonie francuskie i kraje, będące pod protektorem Francji. Przewidziane są również specjalne ułatwienia dla eksportu polskich produktów hodowlanych, które uzupełnione zostały specjalną konwencją weterynaryjną.

Wskutek coraz większego rozwoju polskiej żeglugi morskiej nowa konwencja przewiduje szereg przepisów, regulujących wzajemne stosunki w dziedzinie komunikacji morskiej. Konwencja przynosi poza tem szereg ulepszeń w kwestji uprawnień obywateli polskich, zamieszkujących Francję, rozciągając na nich ustawy, z których dotąd korzystali jedynie obywatele francuscy.

Mussolini o Polsce i o Włoszech.

Warszawa. (PAT). Przed opuszczeniem Rzymu korespondent P. A. T. p. Chrzanowski uzyskał audjencję u szefa rządu włoskiego, Mussoliniego. Wypowiedział się on na różne tematy, dotyczące aktualnego życia politycznego. Na zapytanie, jakie wykreśla zadania Polsce w polityce międzynarodowej, włoski premier odpowiedział:

Polska ma pozycję dobrą i silną. Naród Wasz ma liczne pierwiastki żywotności. Jest rozrodczy, pracowity, ożywiony duchem patriotyzmu. Już te trzy cechy wystarczają dla stworzenia siły wewnętrznej państwa. W czasach nowożytnych trzeba zawsze pamiętać, że pozycja międzynarodowa danego państwa zależy od jego siły wewnętrznej.

Odrodzone państwo polskie ma duże i doniosłe zadanie do spełnienia w polityce międzynarodowej i liczą się z nią coraz poważniej i silniej. Naród Wasz wykazał, jak gorąca jest w nim miłość ojczyzny, składając na jej ołtarzu ofiary, walcząc i cierpiąc i zwyciężając przeszkody. Taki patriotyzm, jakiego dowody widzieliśmy w życiu narodu polskiego, daje każdemu prawo wierzyć w jego szczęśliwą i silną przyszłość.

W dalszym ciągu rozmowy Mussolini wypowiedział się o roli nowostworzonego parlamentu włoskiego w życiu politycznym Włoch. Rola włoskiego parlamentu — powiedział Mussolini — została już określona z całą dokładnością przez wielką radę. Parlament ma zadania poważne, gdyż ma on do przestudjowania i skontrolowania 14 budżetów ministerstw i instytucji państwowych. Może tego dokonać swobodnie, nawet przeprowadzając rzeczową krytykę. Ma więc on zadania realne, pozytywne, i wypełniając je sumiennie, służyć będzie dobru państwa. Zapewne, nie będzie on miał znaczenia ściśle politycznego, a w szczególności nie będzie prowadził polityki w sensie walki z rządem i opozycji dla opozycji. Stroną polityczną jego pracy kierują ja osobiście, jako szef rządu, i ja wyznaczam porządek dzienny obrad. W tej konstrukcji jednak parlament jest powołany do

pracy, jako instytucja państwowa, w której niema już miejsca na dawne drobne demagogiczne intryzki.

Na zapytanie, czy włoski ruch korporacyjny przechodzi obecnie okres ewolucji i w jakim znaczeniu, Mussolini odpowiedział: Istotnie nasz ruch korporacyjny przechodzi obecnie ewolucję niesłychanie ważną. Obecnie powołujemy robotnika do rozważania całego zagadnienia życia ekonomicznego narodu. Dotąd robotnik dyskutował o polityce, o długości dnia roboczego, czasem o warunkach i biegu pracy. Nic więcej go nie interesowało i innych szerszych zagadnień mu nie stawiano. Był on poza nawiasem życia ekonomicznego z chwilą, gdy skończyło się dlań zagadnienie jego wynagrodzenia. Taki stan rzeczy był niegodziwy i szkodliwy. Robotnik powinien znać warunki ekonomiczne swego kraju, jego możliwości produkcji i eksportu. Robotnik powinien wiedzieć, że warunki życia narodu powstają ze wzajemnego ustosunkowania się poszczególnych gałęzi produkcji. Powinien znać całokształt państwowej produkcji.

Tylko w ten sposób i on sam staje się świadomym wytwórcą — siłą rozumiejącą produkcję. Tendencja nasza jest nie tylko bardzo kształcąca dla klasy robotniczej, ale jednocześnie niezmiernie ważna i pożyteczna dla całokształtu życia gospodarczego narodu.

Do dyskusowania nad zagadnieniami produkcji wzywają obecnie włoskie organizacje korporacyjne nie tylko, jak dotąd bywało, wyłącznie kapitalistów, ale i robotników. Wspólnie rozważać oni będą zagadnienia produkcji w danej gałęzi i w jej całokształcie życia. Będzie to miało miejsce nie tylko wtedy, gdy zjawiają się jakieś trudności, ale systematycznie, planowo, programowo. Na tem polega obecna ewolucja naszych korporacji. Jest to — powtarzam — eksperyment, ale rezultaty jego będą niesłychanie doniosłe. Mamy wolę wykonania go, wiare w powodzenie i zrozumienie ludu włoskiego. To starczy, aby cel nasz został osiągnięty.

Prezydent Hoover interesuje się odszkodowaniami

Berlin. (PAT). Nowojorski korespondent Biura Wolffa donosi, że przewodniczący komisji senatu dla spraw zagr. Borah, zaproszony został do Białego Domu, gdzie odbył konferencję z prezydentem Hooverem na temat reparacji, oraz propozycji Gibsona w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich.

W związku z tą wiadomością „Vossische Zeitung” podaje, iż jeszcze przed wpływem bieżącego roku należy się spodziewać zwołania wielkiej konferencji politycznej, w której wezmą

udział wszystkie rządy europejskie, reprezentowane przez odpowiedzialnych mężów stanu. Konferencja ta ma zająć się ostatecznym uregulowaniem sprawy reparacyjnej. Jednocześnie twierdzi korespondent, że agent reparacyjny Parker Gilbert czuje się już zmęczony długoletnim „rzędowaniem” i zamierza ustąpić ze swego stanowiska. Wobec rzekomej niechęci rządu waszyngtońskiego do wydelegowania Amerykanina, jako następcę Parkera Gilberta wymieniają prezesa Banku Francuskiego.

Amnestja w Rumunii.

Bukareszt. (PAT). Rząd mianował komisję, która opracuje tekst amnestji dla przestępców politycznych i

wojskowych. Rząd ma zamiar ogłosić amnestję w dniu 10 maja z okazji uroczystości 10-tej rocznicy Zjednoczenia Rumunii.

Przed wpisami do szkół.

W dniach od 4 do 11 maja br. odbędą się na terenie Województwa Śląskiego wpisy do szkół powszechnych. Jak co roku, tysiące rodziców pospiesza do szkół, by oddać swe dzieci pod opiekę wychowawców, którzy będą starali się wychować je na dzielnych i dobrych obywateli. U nas, na Śląsku, nie jest to tylko zwykłe, normalne zdarzenie w życiu kulturalno-społecznym narodu. Dzięki różnym nieprzyjaznym warunkom politycznym zwykłe zdarzenie wpisów nabiera znaczenia doniosłego dla naszych narodowych interesów.

Okres wpisów szkolnych na Śląsku staje się zawsze okresem wyjątkowej agitacji wrogich nam kół niemieckich, grupujących się około oślawionego „Volksbundu”. Wrocie te siły starają się wszelkimi dozwolonymi i niedozwolonymi środkami pozyskać do niemieckich szkół mnieszościowych dzieci polskie, by potem móc przed zagranicą rozpuszczać nieprawdziwe wieści o stosunkach narodowościowych na Śląsku. Metody te i środki są wszystkim dostatecznie znane. Zaraz od chwili przejęcia Śląska przez władze polskie rozpoczęła się ta agitacja, obmyślona na bardzo daleką metę. Niemcy bowiem zdają sobie sprawę z tego, że przyszłość Śląska spoczywa w rękach pokolenia, uczęszczającego obecnie do szkół. I dlatego pragną to pokolenie zdemoralizować w swej szkole niemieckiej.

Największe natężenie akcji Niemców na terenie szkolnym nastąpiło w roku 1926. Od tego czasu ujawniło się w społeczeństwie Śląskim otrzeźwienie i zrozumienie niebezpieczeństwa niemieckiego. Ofensywa niemieczyny została załamana i rozpoczął się triumfalny pochód ducha narodowego, który ogarnia coraz szersze warstwy naszego ludu. Wpisy szkolne w ostatnich dwóch latach przyniosły drugoczną klęskę niemieczyny. Szkoła polska zdobyła sobie bezwzględne uznanie i zaufanie najszerzych warstw.

Należy się jednak spodziewać, że i w bieżącym roku Niemcy rozwiną ogromną agitację na rzecz szkół niemieckich. Agitację tę uprawiają drogą nacisku i przekupstw na jednostki słabsze moralnie. Tej szkodliwej agitacji musimy przeciwdziałać. W pracy tej musi wziąć udział całe społeczeństwo polskie bez względu na różnice polityczne i społeczne. Wpisy szkolne są u nas problemem polskości naszego kraju i dowodem naszej wewnętrznej mocy i świadomości narodowej. Wszystkie towarzystwa polskie i wszyscy polacy muszą wziąć udział w tej pracy. Uświadomieni narodowo powinni chodzić od domu do domu i zachęcać rodziców, mających zapisać dziecko do szkoły, lub posyłających dotąd swe dziecko do szkoły niemieckiej, do wpisania swego dziecka do szkoły polskiej.

Wymaga tego nie tylko interes narodowy, ale i wzgląd na korzyść osobistą i przyszłość dziecka, które może się rozwijać normalnie tylko w szkole

ojczyściej. Nie wątpimy, że jak w latach poprzednich, tak i obecnie wszyscy rodzice polscy spełnią swój obowiązek i zapiszą swe dzieci do szkoły

polskiej. W ten sposób damy najlepszą odpowiedź na zakusy Niemców, pragnących wyciągnąć ręce na naszą piastowską ziemię.

Przegląd polityczny

„Polacy chcą zawojować Saksonję i Turyngję.”

Przed niedawnym czasem w czasopiśmie „Hamburger Nachrichten” ukazała się wesoła wzmianka p. t. „Die Polen wollen Sachsen und Thüringen erobern”.

Powodem tak wielkiego zaniepokojenia prasy niemieckiej stał się projekt wybudowania „Domu Polskiego” w Lipsku, któryby ogniskował całe życie duchowe emigracji polskiej w Niemczech. W szczególności prasa niemiecka atakuje odezwy komitetu budowy wspomnianego Domu, znajdując w niej poważne niebezpieczeństwo dla kultury niemieckiej. W odezwie tej komitet wzywa rodaków do składania ofiar na rzecz budowy Domu, aby dzieci emigrantów polskich w Niemczech mogli wychowywać się w duchu narodowym.

I to właśnie Niemcom tak bardzo się nie podoba. Jakże więc w świetle tego faktu wygląda głoszona przez Niemców ich tolerancyjność w stosunku do mniejszości narodowych?

Jak Niemcy traktują robotników z Polski?

Od robotników polskich, pracujących w Niemczech, nadchodzą często skargi na złe traktowanie przez właścicieli ziemskich. Przytaczamy jedną z takich skarg robotnic, pracujących w majątku Kläden w obwodzie rejen-cyjnym Magdeburga.

Z początkiem marca bieżącego roku przybył do powiatu makowskiego (Małopolska), agent, który rekrutował dziewczęta do robót rolnych sezonowych w Niemczech. Z agentem tym wyjechało kilkanaście dziewcząt. Agent przedstawił warunki bardzo korzystne, bo zarobek godzinowy miał wynosić 17 fen., a nadto robotnice miały otrzymać deputat. Obecnie okazało się, że każda pracę kalkuluje Zarząd dworu na akord, przyczem zarobek tygodniowy za 10 godzin dziennie wynosi zaledwie 5 marek. Z przyczyn bliżej nieznanych robotnice zapadają bardzo często na zdrowiu, a w dniu 7 kwietnia zaszedł fakt, że wszystkie robotnice zachorowały i gorączkowały. Jedną z chorych odwieziono do szpitala. Inne w stanie na pół gorączkowym wypędzono do pracy. Chore nie otrzymują zasiłku z Kasy Chorych, a prztem Zarząd dworu ściągą za chorobę deputat.

Przy pracy maltretują nadzorcy ro-

botnice do tego stopnia, że w ubiegłym tygodniu dwie robotnice uciekły od pracy i rzuciły się pod nadchodzący pociąg. Zdołano je szczęściem uratować, ale fakt ten świadczy o nieludzkim wprost traktowaniu polskich robotnic. Najgorzej obchodzi się z robotnicami włodarz. Ten bowiem przeklina je najordynarniej i dokucza na każdym kroku. a w pracy pędzi wprost jak niewolnice. Listy przesłane przez robotnice do swych rodziców świadczą dobitnie o rozpaczliwym ich położeniu. Niektóre z robotnic usiłują uciec, ale bezskutecznie.

Tego rodzaju skargi powinny być jednak zbadane przez polskie władze konsularne i emigracyjne, których przecież obowiązkiem jest stanąć w obronie krzywdzonych.

Centrowcy liczą na pomoc prezydenta Hoovera.

Na konferencji komitetów centrowych nadreńsko-westfalskich w Essen wygłosił prezes stronnictwa centrowego, prałat Kaas, pierwszą mowę programową. Omawiając stan rokowań paryskich, zaznaczył, że Niemcy nie godzą się wprowadzić na narzucanie im odszkodowań dlatego tylko że dawni wrogowie zrzucają na Niemcy odpowiedzialność za wywołanie wojny światowej, niemniej jednak zdają sobie sprawę z doniosłości ciężarów, które ponosić mają pokolenia obecne i przyszłe. Niemcy — mówił prałat Kaas — ustępują przed prawem rozumu gospodarczego, a nie przed dyktatem politycznym. Jedynym sposobem rozwiązania problemu reparacyjnego jest udzielenie Niemcom pomocy w dążeniach do wzmożenia ich produkcji, eksportu i bogactwa narodowego, co prowadzić musi do spójnego wydajności świadczeń niemieckich. Mimo powagi obecnej sytuacji, tylko dalsze trwanie przy linii dotychczasowej polityki zagranicznej zabezpieczy może przed zarzutem odpowiedzialności za niepomysłny chwilowo stan rokowań reparacyjnych. W razie niepomysłnego wyniku rokowań paryskich Niemcy czułyby się wprowadzić dotkniętymi w najgłębszych swych uczuciach, niemniej jednak musiałyby pracować z tem większą energią nad tem, aby zerwane chwilowo rokowania nawiązane zostały nanowo w innej formie. Pod koniec swej mowy prałat Kaas podkreślił z naciskiem, że wiąże wielkie nadzieje ze stanowiskiem delegacji amerykańskiej, i z osobą prezydenta Hoovera.

Krwawy maj.

„Pierwszy maj nie będzie dniem święta robotniczego, lecz dniem walki. W bieżącym roku we wszystkich państwach, a w szczególności w Niemczech, dojdzie do krwawych starć”. Temi słowami zaczyna obszerną swą depeszę z Berlina korespondent „Neues Wiener Journal”, cytując słowa odezwy komunistycznej. Według doniesień korespondenta należy oczekiwać w b. r., iż na terenie całej Rzeszy Niemieckiej dojdzie do bardzo burzliwych demonstracji ulicznych w dniu 1 maja. Zdaniem korespondenta, niemiecka partia komunistyczna dążyć będzie za wszelką cenę do krwawych starć, chcąc w ten sposób wzmocnić swe stanowisko wśród mas, wykazując, że nawet podczas rządu partii socjalistycznej święto robotnicze nie może się odbyć spokojnie.

Czy korespondent ten nie patrzy zbyt czarno?...

Zatarg Austrii z Jugosławiją o nierogaciznę.

W Białogrodzie zebrała się specjalna komisja, która ma rozpatrzyć konflikt, jaki powstał ostatnio między Austrią a Jugosławiją na tle nowych ograniczeń austriackich w sprawie dowozu mięsa z Jugosławiji, które to zarządzenia uniemożliwiły prawie zupełnie eksport świń jugosłowiańskich do Austrii. Komisja postanowiła, by w Białogrodzie zebrała się konferencja delegatów jugosłowiańskich i austriackich, któraby sprawę tę uregulowała.

Zarządzenie Austrii dotyka boleśnie Jugosławiją, której hodowla świń stanowi jedną z podstawowych gałęzi wytwórczości.

Skutki zaciętrzewienia partyjnego.

W Zagrzebiu toczy się proces przeciwko ślusarzowi Sumcziczowi, zabójcy białogrodzkiego redaktora Rystowicza. Podczas rozpraw sensację wywołało oświadczenie pisemne wdowy po zamordowanym, która odwołuje swe pierwotne oskarżenie, stwierdzając, że jest przekonana, iż morderca działał pod wpływem zaciętrzewienia partyjnego. Twierdzi dalej, że jej mąż był w swoich uczuciach prawdziwym Chorwatem i prawdziwym Serbem. Najgorętszym jej życzeniem jest, aby ustały tak gwałtowne walki polityczne i aby skutecznie się zjednoczenie w imię prawdziwego braterstwa między Serbami a Chorwatami. Odwołuje ona równocześnie swoją skargę cywilną o odszkodowanie i nie domaga się zaszczepienia zabójcy. Oświadczenie to wywołało w kołach opinii publicznej wielkie poruszenie i zadowolenie. Wyrok ogłoszony będzie 1 maja.

Ciągła walka ze studentami w Hiszpanji.

Dyktator hiszpański ma poważne kłopoty ze studentami. Po zamknięciu

uniwersytetu w Barcelonie, przyszła kolej na uniwersytet w Saragossie. Ten uniwersytet był dotychczas stawiany za wzór, gdyż studenci tamtejsi dotychczas nie dali się porwać do demonstracji. Z tego powodu uniwersytet ten otrzymał przywilej nadawania tytułu doktorskiego, który to przywilej miał jedynie uniwersytet w Madrycie. Ale nawet w tej wzorowej uczelni wybuchły tak poważne rozruchy, że Primo de Rivera zamknął go.

Wskutek tych wszystkich zajść znany fizyk, Cabreva, który jako profesor uniwersytetu powołany został przez dyktatora do zgromadzenia narodowego, złożył mandat. Napisał on dyktatorowi, że wobec takiego postępowania wobec uniwersytetów nie chce nic mieć z rządem. Zrobiło to w kołach studenckich olbrzymie wrażenie i podsycało jeszcze bardziej opozycję przeciwko dyktatorowi.

Nieposzanowanie prawa w Ameryce.

Na dorocznym śniadaniu, wydanym w Nowym Yorku przez wielki koncert dzienników „Associated Press”, obecny był prezydent Hoover. W śniadaniu wzięło udział 1200 osób. Prezydent Hoover wygłosił przemówienie, w którym poruszył wyłącznie temat nieposzanowania prawa, które w Stanach Zjednoczonych przybiera zagrażające rozmiary. Żadnych zagadnień z dziedziny polityki zagranicznej prezydent w przemówieniu swem nie poruszył.

W piekle chińskim.

Jak już donosiliśmy, w prowincji Szantung, wojska generała Czang-Czung-Czanga poniosły klęskę w bitwie z oddziałami rządu nankińskiego. Generał Czang-Czung-Czang schronił się do Dairen, siedziby japońskich władz w Kwantungu.

Wojska generała Czang-Czung-Czanga, rozbite pod Ning-Hai-Czau, znajdują się w rozsypce, przyczem zdeorganizowane oddziały, uciekając, palą i rabują miasta i osady. Wśród mieszkańców Szantungu, panuje, w związku z tem panika. Szczególnie ucierpiało kupiectwo w Czi-Fu.

1929 r. 1929 r.

BUSKO ZDRÓJ

Sezony letnie od 1 maja do 31 października.

Kąpiele siarczano-słone i mufowe, wodolecznictwo, leczenie elektrycznością, leczenie światłem, kąpiele słoneczne.

Dojazd: ostatnia stacja kolejowa Kielce, skąd autobusami do zakładu.

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

CZĘŚĆ DRUGA.

I.

W przedziale pierwszej klasy, nocnego pociągu pośpiesznego z Warszawy do Katowic siedziała w towarzystwie mężczyzny piękna niewiasta. Kruczej barwy włosy zasłaniały jej prawą połowę czoła i skroń, wijąc się z lekkim sfalowaniem aż do ucha. Czarne brwi zataczały zgrabne łuki nad dużymi, ładnie wykończonymi oczyma, przypominającymi kolorytem leśne fiołki. W oprawie silnych rzęs wyglądały, jak toni jeziora, na którego dnie rosła blade, niebieskawo-zielone rośliny wodne. Cere miała śniada, niemal oliwkową, niby Włoszka. Krótka sukienka pozwalała widzieć ładną, smukłą nóżkę o wysokim podbiciu. Starannie pielęgnowaną rękę o długich, szczupłych palcach, złożyła w dłoni mężczyzny, który mógł być typem męskiej urody. Twarz miał arystokratyczną o wyrazie pewności siebie i siły, smukłą, zgrabny brunet o ciemnych, mądrych oczach.

Siedząc obok pięknej pani, trzymał ją za rękę, patrząc na nią z troskliwością, na dnie której widać było głębokie uczucie.

— Może chcesz się zdrzemnąć trochę, Maryś?

— Nie. Dobrze mi jest z tobą rozmawiać. Nie jestem śpiąca.

— Nie wiesz nawet, Maryś, jak się cieszę z tego, że przyjąłeś propozycję Czekajskiego. Wprawdzie mogłaś być dostać daleko lepsze warunki w operze warszawskiej, zwłaszcza po twoich triumfach w Mediolanie, ale zato będę cię miał blisko. Będziemy się widywać codziennie. Z Bytomią samochodem zaledwie pół godziny drogi do Katowic.

— O, Aleks! O ciebie mi tylko idzie. Jakże-bym ja mogła żyć zdala od ciebie! Dopóki nie przeprowadzę rozvodu, chcę być przynajmniej blisko, gdy nie możemy być wciąż razem.

— Rozmawiałem dziś po południu z Pietrzykowskim, do czego mi zresztą upoważniłaś. Otóż zacny mecenas zdołał się już dowiedzieć, że twój mąż bawi z ową damą w Monte Carlo. Przynajmniej wiadomo teraz, dokąd skierować wezwanie do rozprawy rozwodowej. Och! żeby to załatwić jak najprędzej!

— Tak ci się to spieszy? — spojrzała na niego filuternie, lecz wzrok jej wyrażał również pragnienie, by ta zaporą runęła wreszcie, i żeby przyszło upragnione szczęście, takie już własne, nie kradzione.

Objął ją gorącym spojrzeniem zamiast odpowiedzi i ścisnął silnie delikatnie paluszki. Patrzył długo w jej zrenice, czytając w nich oddanie i miłość.

Naraz oczy pięknej pani drgnęły i pomknęły w bok, jak gdyby czegoś szukając. Zatrzymały się na szybie w drzwiach, prowadzących na korytarz

i spotkały się ze wzrokiem wysokiego mężczyzny, stojącego tuż za drzwiami i wpatrującego się w nią bystro.

— Znowu ten pan! — szepnęła.

Aleksander odwrócił się szybko i spojrzał ostro na intruza, który pod wpływem tego spojrzenia cofnął się.

— Jakiś natręt — rzekł uspokajająco.

— Ach, co za dziwne spojrzenie ma ten człowiek! Może to hipnotyzer? W każdym razie wzrok jego działa na mnie, jak oczy węży boa. Zobaczyłam go po raz pierwszy, gdyśmy przejechali Koluszki. Teraz zdaje się minęliśmy Piotrków.

— Tak. Za jakie pół godziny będziemy w Częstochowie.

— O, Aleks! Wstąpmy do Częstochowy! Tak zawsze chciałam tam być...

— Dobrze, dziecino. Wstąpimy.

Podniósł się i począł składać pled. Zanim pociąg zajeżdżał na dworzec częstochowski, pani Maryś ujrzała w błędem, zamglonym świetle poranka zarys wyniosłej wieży jasnogórskiej. Mała osłaniała podstawę wieży, wznoszącej się na łagodnym wzgórzu.

Pani Maryś doznała wzruszenia na ten widok. Przycisnęła czoło do szyby i wargi jej mimowoli szeptać zaczęły słowa modlitwy.

— Troszkę zawcześniej byłoby teraz pójść na Jasną Górę — mówił Aleksander, gdy złożył rze- czy do przechowania. — Może napijemy się kawy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ze Śląska Opolskiego

Dyrekcja kolei niemieckich w Opolu podaje do publicznej wiadomości, że oddat koleje niemieckie przyjmować będą przesyłki ekspresowe do stacji Śląska Polskiego, mianowicie do stacji z urzędami celnymi, uprawnionymi do odprawy celnej przesyłek ekspresowych. Bliższych informacji udzielają ekspedycje bagażowe.

Z Bytomskiego.

W Stolarzowicach buduje się kościół. Budowa, rozpoczęta w zeszłym roku, postąpiła tak daleko naprzód, że obecnie rzemieślnicy pracują około zakładania sufitu i okien kolorowych. Jeszcze w bieżącym roku nowy kościół będzie gotowy i zostanie poświęcony prawdopodobnie przez ks. kardynała dr. Bertrama, księcia - biskupa wrocławskiego. — Do podziału Śląska w roku 1922 należały Stolarzowice wraz z sąsiednimi miejscowościami Ptakowicami i Górnkami do parafii repeckiej (obecnie województwo śląskie).

W poniedziałek, dnia 29 kwietnia odegra zespół aktorów Teatru Polskiego z Katowic na sali teatru miejskiego w Bytomiu dramat muzyczny w 4 aktach p. t. „Pomsta Jontkowa”. Początek przedstawienia o godzinie 7.30 wieczorem.

Za nielegalne przekroczenie granicy przytrzymano w Bytomiu pewnego chłopca z województwa śląskiego, który już od trzech tygodni wałęsał się po mieście. Ojciec chłopca siedzi w więzieniu, a matka zbiegła z domu i nie troszczy się wcale o dziecko. Początkowo chłopiec był u krewnych w Łagiewnikach (województwo śląskie), lecz i ci go wypędzili, gdyż zaczęła im bieda dokuczać. W swej bezradności chłopak przekroczył granicę i przybył do Niemiec, gdzie spotkał go ten sam los co i ojca.

Gmina Miechów liczy obecnie 16.401 mieszkańców. W urzędzie stanu cywilnego zgłoszono 33 urodzenia i 22 zgony.

Zatrudniony pracami dekarскими na pewnym domu przy ulicy Urbanka na Rozbarku spadł z dachu pomocnik blacharski Eryk Adamczyk z Zabrze. Niefortunnie odniósł tak ciężkie okaleczenia wewnętrzne i zewnętrzne, że musiano go odstawić do lecznicy.

Sejm pruski przyjął uchwałę, wzywającą ministerstwo, by stwierdziło, czy do przyszłorocznego budżetu wstawiony być może zasilek na budowę uzdrowiska dla suchotników w Rokietnicy. Byłby to trzeci z rzędu zakład leczniczy w tej miejscowości. Obecnie są tam powiatowe uzdrowisko dla inwalidów oraz lecznica knapszaftowa.

Z Gliwickiego.

Niejakiego Józefa Kuczera, zamieszkałego w Gliwicach przy ulicy Schützenstr., napadł na swego szwagra, kelnera Weltkiego i zadał mu dwa pchnięcia nożem w pierś. W. zmarł w drodze do mieszkania. Niebezpiecznego nożownika aresztowano i odstawiono do więzienia.

Z Strzeleckiego.

W lutym b. r. spłonął doszczętnie budynek, w którym znajdował się zarząd dóbr hrabiowskich. Pozostały tylko gołe mury, które w tych dniach zniesiono zupełnie. Mury okazały się do tego stopnia trwałe, że musiano je rozsadzać zapomocą materiałów strzelniczych.

W fabryce cementu w Strzelcach zdarzył się poważny wypadek niebezpieczny. Z powodów dotychczas niewytłumaczonych upadł na torze kolejowym robotnik Edmund Dreier z Grecu. W tej chwili najechał na niego wagon i ujechał mu obydwie nogi. Niebezpiecznego odstawiono do lecznicy, gdzie musiano nogi odciąć.

Z lecznicy w Leśnicy oddaliła się pewna kobieta, która jakiś czas wałęsała się po okolicy. Prawdopodobnie w chwili zamroczenia umysłu poszła na dworzec kolejowy, gdzie położyła się na szyny w chwili, gdy nadjeżdżał pociąg towarowy. Na szczęście kierownik parowozu zauważył nieszczęśliwą kobietę i zatrzymał pociąg. Niedoszłą samobójczynię odstawiono do lecznicy w Kędzierzynie.

Z Opolskiego.

W niedzielę, dnia 14 kwietnia b. r. przystępowały dzieci polskie parafii opolskiej do pierwszej Komunii św. w liczbie 44. Uroczyste nabożeństwo z asystą odbyło się w kościele św. Wojciecha. Podczas nabożeństwa przemówił do dzieci i ich rodziców ks. prałat Kubis. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Te Deum” i błogosławieństwem. Po południu odbyły się uroczyste nieszpory w kościele parafialnym św. Krzyża.

Teatr Polski w Katowicach.

Teatr Polski w Opolu.

W niedzielę, dnia 2 b. m. odegra Teatr Polski z Katowic w Opolu na niemieckim Górnym Śląsku w Teatrze Miejskim operę St. Moniuszki „Halka”.

Teatr Polski w Sosnowcu na Saturnie.

W niedzielę, dnia 28 b. m. odegra Teatr Polski w Sosnowcu na Saturnie sensacyjną sztukę angielsko - chińską „Mandaryn Wu”.

Teatr Polski w Bytomiu.

W poniedziałek, dnia 29 b. m. opera katowicka odegra w Teatrze Miejskim w Bytomiu operę Bolesława Wallek-Walewskiego „Pomsta Jontkowa”.

Repertuar.

Sobota, dnia 27 b. m. „Bał Maskowy” o godz. 7.30 wieczór.

Teatr Polski na prowincji.

Niedziela, dnia 28 b. m. „Mandaryn Wu”, Sosnowiec-Saturn.

Niedziela, dnia 26 b. m. „Halka”, Opole.
Poniedziałek, dnia 29 b. m. „Pomsta Jontkowa”, Bytom.

Sport.

Program niedzielnych imprez sportowych.
W niedzielę dnia 28 kwietnia br. odbędą się następujące ważniejsze imprezy sportowe.

O mistrzostwo kl. A. Śl. O. Z. P. N.

Katowice „06” — Pogoń Katowice.
Kolejowy KS. — KS. „06” Mysłowice.
Djana Katowice — KS. Naprzód Katowice.
KS. Roździeń-Szopienice — Policjny KS. Katowice
KS. Orzeł Welnowiec — Zjed. Przyj. Sport. Król Huta.
KS. Śl. Świętochłowice — KS. Naprzód Lipiny.
Kresy Król. Huta — „07” Siemianowice.
A. K. S. Król. Huta — Pogoń Nowy — Bytom.

O mistrzostwo B. Ligi.

Słowian Katowice — Silesia Paruszowice.
KS. „20” Bogucice — Naprzód Rydułtowy.
KS. 09 Mysłowice — Kościusko Szopienice.
KS. Śl. Siemianowice — KS. Rybnik „20”.
K. S. Slavia Ruda — Zgoda Bielszowice.
KS. Ruch W. Hajduki II. — Śląsk Tarn. Góry.
Odra Szarlej — A. K. S. II. Król. Huta.
Śląsk Świętochłowice II. — I. K. S. Tarn. Góry.
Kluby wymienione na pierwszych miejscach są gospodarzami.

Imprezy sportowe 3-go maja w Katowicach.

Jak się dowiadujemy, został już opracowany wielki program imprez sportowych w dniu 3-go maja w Katowicach.

O godz. 14 odbędzie się na boisku K. S. Pogoń pokaz wzorowej lekcji gimnastyki, w wykonaniu kursistów , zawody lekkoatletyczne o nagrodę wędrowną, prezydenta m. Katowic, zawody piłkarskie pomiędzy reprezentacją Śląska i Wielkich Katowic, oraz zawody hipiczne na placu koło boiska K. S. Pogoń urządzone przez policję. Podczas zawodów przygrywać będzie orkiestra Policjna.

Delegat śląski na zawody międzynarodowe.

Snopek, znany sędzia górnośląski sportu bokserskiego, został wydelegowany przez Polski Związek Bokserski na międzynarodowe zawody bokserskie, które odbędą się w Berlinie pomiędzy Irlandją a Niemcami. Mecz ten odbędzie się dnia 30-go kwietnia b. r.

Mistrzostwa ciężkoatletyczne Polski.

Polski Związek Ciężkoatletyczny postanowił rozegrać mistrzostwa Polski w zapaśnictwie w dniach 8 i 9 czerwca w Łodzi.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Dlaczego wystawę musi zwiedzić cała Polska.

(Korespondencja własna z Poznania.)

Dwa tygodnie dziele nas zaledwie od otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Urządzenie wystawy wymagało nie tylko kolosalnego nakładu pieniężnego, pracy rąk tysięcy osób, ale także wysiłków umysłowych. Wystawę musi zwiedzić każdy Polak i każda Polka, gdyż słusznie panuje w kołach fachowych opinia, że wystawa będzie wyjątkową kopalnią wiedzy we wszystkich dziedzinach życia twórczego. Powszechna wystawa krajowa, jako odzwierciedlenie całego naszego dorobku z pierwszego 10-lecia odzyskanej niepodległości, ujawni rolę najpoważniejszego wystawcy, to jest rządu Rzeczypospolitej, który w 10 ministerstwach zobrazuje pracę państwowo-twórczą. Nie każdy ma możność przyglądnięcia się tej kolosalnej pracy z bliska, przeto powinniśmy zwiedzić wystawę w Poznaniu i poznać wysiłki naszych władz państwowych.

I tak ministerstwo kolei w 20 zasadniczych działach zaznajomi nas z całokształtem zagadnień komunikacyjnych w Polsce od chwili wyzwolenia.

Ministerstwo spraw zagranicznych uwiidoczni związek poszczególnych działów między sobą i placówkami zagranicznymi.

Ministerstwo spraw wojskowych, ministerstwo pracy i opieki społecznej przedstawia pracę w swoim zakresie.

Ministerstwo przemysłu i handlu zobrazuje obecny stan przemysłu i stosunki handlowe. Reszta ministerstw wystąpi niemię okazale.

Cała wystawa rządu, sztuki, samorządów oraz sportu, higieny i wychowania fizycznego mieści się na terenie „B” o powierzchni 52 000 metrów kwadratowych.

Na terenie „A” o powierzchni 62 tysiące metrów kwadratowych znajdziemy wystawę większych grup przemysłowych w poszczególnych działach jak: ciężki przemysł, przemysł naftowy, przemysł metalowy, elektrotechnika, przemysł włókienniczy, przemysł konfekcyjny i okazowy, przemysł papierniczy i graficzny oraz przemysł sztucznego jedwabiu. Tutaj także znajdują się eksponaty Monopoli Państwowego, miasta Lwowa i Dyrekcja Targów Poznańskich.

Terem „C” o powierzchni 86.000 metrów kwadratowych zgromadzi eksponaty pawilonu „Polonia Zagranicą”, gdzie zobrazowane zostanie życie naszych braci, którym los każe żyć i pracować poza granicami Ojczyzny. Eksponaty pracy, przemysłu szklanego, uzdrowisk i prace kobiet dopełnią ten piękny teren, na którym staje największy i najwspanialszy w Polsce wodotrysk.

Na terenie „D” o powierzchni 57 tysięcy metrów kwadratowych znajdziemy pomieszczenie częściej eksponatów handlowych, a w pawilonie „Rzemiosło” pomieszczenia się wyroby wszelkich dziedzin rzemiosła polskiego.

Terem „E” o powierzchni 343.000 metrów kwadratowych zgromadzi resztę przemysłu, a głównie będzie obrazem działu rolniczego. Tutaj wreszcie znajdą pomieszczenie wszelkie środki zabawowe, rzadkie w swojej pomysłowości.

Nie sposób w krótkiej korespondencji nakreślić obraz gigantycznego w swoich rozmiarach dzieła. To co zgromadzi Powszechna Wystawa Krajowa będzie jak już powiedzieliśmy, wyjątkowo wielką kopalnią wiedzy we wszystkich dziedzinach życia twórczego. Ze skarbnicy tej winni czerpać wszyscy. Począwszy od robotnika, który tutaj dopiero zrozumie wartość i odpowiedzialność swojego codziennego znojnego trudu, a skończywszy na uczonym, który wyniki swoich spostrzeżeń poda dla nauki innym, przyszłym pokoleniom. Wasz.

B. U. M. O. R.



„Wyobraź sobie — twoja teściowa wpadła do stawu, ale nic sobie nie zrobiła.”

„Zawsze mówiłem, że ten staw jest za płytki...”



Podaję do wiadomości, że z powodu wyjazdu sprzedam młyn mularowy dwupiętrowy o ropowym motorze, dwu stołach walczy, dwu perłach, dwu parach kamieni, dwu kaszakach oraz zabudowania i siedem mórg ziemi. Młyn przy szosie traktowej, 14 kilometrów od stacji kolejowej Chotyłów. Cena przystępna. Bliższych informacji udzielam listownie lub na miejscu t. j. Wiesz, gmina i Poczta Tucznia, powiat Biała-Podlaska. Wacław Kikiewicz.

„Buchalleryjne Współczesne Wykłady” Palliera gwarantują wielodzielną samodzielną Warszawę, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.



Przenoszenie myśli

Właściwa i odpowiadająca rzeczywistości reklama, mająca uświadomić gospodyni domu o zaletach pewnego towaru, jest niczem innym, jak tylko pewnego rodzaju „przenoszeniem myśli”. Tak więc na przykład o korzyściach, jakie można osiągnąć przez używanie słynnego mydła „Kollontay z pralką” przekonacie się, Szanowne Panie, już przy pierwszej próbie. Nadzwyczajnej jakości mydło „Kollontay” nie należy stawiać na równi z mydłem zwyczajnym i nieznanym. Zapamiętajcie sobie również, Szanowne Panie, że wyrabiane z wyborowych tłuszczów roślinnych mydło „Kollontay”, jest nie tylko bezwarunkowo czyste, aromatyczne i neutralne, ale i bez opakowania, a zatem znacznie tańsze.

Mydło KOLLONTAY



Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyń wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabryka chemiczna Katowice-Brynów.

Program radiowy.

Niedziela, 28 kwietnia 1929 r.

Katowice, fala 416.1: 9.00 Nabożeństwo z katedry św. Piotra i Pawła w Katowicach z okazji zjazdu delegatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej diecezji śląskiej. Mszę św. celebruje J. E. ksiądz biskup dr. Lisiecki. Kazanie wygłosi ks. Skrzypczyk. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Radjokontert. — 14.00 Odczyt religijny: „Liberalny katolicyzm”. — 14.20 Odczyt rolny o wyrobie i użytkowaniu gnojówki. — 14.40 Odczyt rolniczy z Warszawy. — 15.15 Koncert z Warszawy. — 18.20 Słuchowisko ludowe literacko-muzyczne z Warszawy. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt z Warszawy: „O piśmie i języku djabłów”. — 20.00 „Bery i bojkłi śląskie”. — 20.30 Koncert z Warszawy. — 21.00 Kwadrans literacki z Warszawy. — 21.15 Dalszy ciąg koncertu z Warszawy. — 22.00 Transmisja z teatru „Morskie Oko” w Warszawie. — 23.00 Muzyka.

Warszawa, fala 1.395.3: 10.15 Nabożeństwo z Poznania. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Koncert. — 14.00 Odczyt rolniczy. — 15.15 Koncert. — 17.30 Odczyt: Bolesław Prus. — 18.20 Słuchowisko literacko-muzyczne. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt: O piśmie i języku djabłów. — 19.45 Nadprogram. — 20.00 Odczyt: Księżna Łowicka. — 20.30 Koncert. — 21.00 Literatura. — 21.15 Koncert. — 22.00 Transmisja z teatru „Morskie Oko”.

Kraków, fala 314.1: 10.15 Nabożeństwo z Poznania. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 14.00 Pogadanka dla rolników. — 14.20 Odczyt: Opiacalność pastwiska. — 14.40 Kronika rolnicza. — 17.55 Odczyt: Charakter narodów wschodnich. — 19.00 Rozmaitości. — 19.10 Wieczór retrospektywny Gałuski „Cienie orłów”. — 20.00 Hejnał. — 20.30 Koncert.

Poznań, fala 336.3: 10.15 Nabożeństwo z Poznania. — 12.15 Odczyt: Prace w ogrodzie warzywnym. — 12.35 Odczyt rolniczy. — 17.55 Wykład dla gospodyń. — 17.20 Rozrywki umysłowe. — 17.50 Słuchowisko dla dzieci. — 18.40 Utwory skrzypcowe. — 19.45 Rzeczy ciekawe. — 20.05 Nadprogram. — 20.30 Koncert mandolinistów. — 21.15 Wieczór pieśni. — 22.35 Muzyka.

Wrocław, fala 321.2: Gliwice, fala 326.4: 8.45 Dzwony kościelne. — 9.00 Płyty gramofonowe. — 11.00 Nabożeństwo katolickie. — 12.00 Transmisja z Gliwic. — 13.40 Odczyt. — 15.25 Słuchowisko dla dzieci. — 17.55 Koncert. — 19.45 Setna

rocznica urodzin Bilbretha. — 20.15 Koncert symfoniczny. — 22.30 Muzyka.

Berlin, fala 475.4: 8.55 Dzwon zegara. — 9.00 Nabożeństwo. — 11.30 Koncert. — 13.15 Szachy. — 14.30 Program rolniczy. — 15.30 Sport. — 18.15 Rozmyślenia na czasie. — 19.30 Odczyt: Ochrona przyrody w mieście. — 20.00 Koncert. — 21.00 Program wieczorny, następnie muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 519.9: 10.20 Muzyka organowa. — 11.00 Koncert. — 15.15 Nadawanie obrazów. — 15.45 Koncert. — 17.50 Wyjaski z opery. — 18.25 Odczyt podróżniczy: Od Barcelony do Algieras. — 19.10 Koncert kameralny. — 20.15 Słuchowisko: Podróż w wszechświat. — Po transmisji nadawanie obrazów.

Poniedziałek, 29 kwietnia 1929 r.

Katowice, fala 416.1: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 13.00 Komunikat rolniczy z Warszawy. — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 17.00 Odczyt I: Organizacja Powstaniej Wystawy Krajowej w Poznaniu. — 17.25 Nowości radiowe. — 17.55 Muzyka z Warszawy. — 19.10 Lekcja poprawnego mówienia i pisanie po polsku dla początkujących. — 19.40 Odczyt strażacki. — 20.05 Odczyt z Krakowa: Wewnętrzna organizacja Państwa. — 20.30 Koncert międzynarodowy w Budapeszcie. — 22.00 Komunikaty. — 23.00 Odczyt w języku francuskim.

Warszawa, fala 1.395.3: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 15.10 Odczyt: Zjednoczenie Włoch. — 15.50 Aktualia. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 17.00 Odczyt z działu „Wojskowość”. — 17.25 Odczyt: Organizacja wycieczek historycznych. — 17.55 Muzyka. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Lekcja francuskiego. — 19.35 Nadprogram. — 20.30 Koncert międzynarodowy. — 22.05 Rozrywki umysłowe. — 22.40 Sport, nadprogram. — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314.1: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 17.25 Odczyt o Mużulmanach jugosłowiańskich. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Lekcja francuskiego. — 20.00 Hejnał. — 20.05 Odczyt: Wewnętrzna organizacja państwa polskiego. — 20.30 Koncert. — 22.05 Paraszki do poduszki. — 23.00 Muzyka.

Poznań, fala 336.3: 12.30 Komunikat samorządowy. — 13.00 Sygnał czasu, hejnał. — 14.00 Giełda, komunikaty. — 16.25 Odczyt: W ojczyźnie świętego Jana. — 16.45 Odczyt z okazji setnej rocz-

nicy urodzin brazylijskiego pisarza Jose de Alencara. — 17.30 Odczyt T. C. L. „Nasi Mazurzy”. — 17.55 Pieśni ludowe. — 18.20 Utwory na klarnet. — 18.50 Nadprogram. — 19.15 Rzeczy ciekawe. — 19.40 Pogadanka radiotechniczna. — 20.00 Lekcja francuskiego. — 20.30 Koncert międzynarodowy.

Wrocław, fala 321.2: Gliwice, fala 326.4: 16.30 Koncert. — 18.00 Transmisja z Königswusterhausen. — 18.55 Odczyt o ludach afrykańskich. — 19.25 Odczyt: Czytelnik. — 20.15 Muzyka: Fortepjan. — 21.15 Dialog o teatrze.

Berlin, fala 475.4: 15.30 Odczyt: Tragedje i komedje powszednie. — 16.00 Odczyt: Redakcja a publiczność. — 16.30 Odczyt autorski „Mizzi”. — 17.00 Koncert. — 18.30 Lekcja angielskiego. — 19.00 Odczyt: Ubezpieczenia społeczne. — 20.30 Koncert.

Wiedeń, fala 519.9: 11.00 Muzyka. — 15.15 Nadawanie obrazów. — 16.00 Koncert. — 17.25 Program dla młodzieży. — 18.15 Międzynarodowy kongres ochrony zwierząt w Wiedniu. — 19.45 Odczyt: Piecza nad dzieckiem. — 19.15 Premiera wiedeńska. — 22.00 Arje z opery. — Następnie koncert.

Ceny targowe w Katowicach.

z dnia 25 kwietnia 1929 r.

Masło wiejskie za 1 funt	3.00—3.40
Masło mleczarniane za 1 funt	3.50—3.80
Jaja sztuka	0.16—0.18
Mięso.	
Wieprzowina za 1 funt	1.60—1.80
Wieprzowina bez dokładki (kotlety)	2.40
Wołowina	1.40—1.60
Cielecina	1.20—1.50
Cielecina bez kości	2.40
Skopowina	1.70—1.80
Okrasa świeża	1.80—2.00
Okrasa wędzona	2.00—2.20
Łój	1.00—1.20
Jarzyny.	
Kapusta biała za 1 funt	0.45—0.50
Kapusta modra za 1 funt	0.50—0.60

Marchew za 1 funt	0.25—0.35
Kalarepa (główka)	0.40—0.50
Cebula za 1 funt	0.25—0.35
Pomidory za 1 funt	4.00
Kalafior sztuka	4.00—4.50
Szpinak za 1 funt	0.40—0.60
Ogórki (sztuka)	4.00
Kartofle za centnar (50 kg.)	8.50—9.00
Kartofle 10 funtów	1.00

Owoce.

Jabłka doborowe za 1 funt	1.50—1.80
Jabłka do gotowania za 1 funt	0.50—1.00
Śliwkę doborową za 1 funt	1.50
Śliwki II gatunek za 1 funt	1.00—1.30
Cytryny sztuka	0.10—0.15

Drób.

Golebie	1.50—2.50
Golebieta	1.50—1.80
Kury	5.00—9.00
Kaczki	9.00—11.00
Gęsi	10.00—15.00
Indyki	22.00—28.00

Dowóz średni z powodu świąt żydowskich.

Odpowiedź redakcji.

A. W. 3. Najobszerniejszą gazetą myśliwską w Polsce jest dwutygodnik „Łowiec Polski”, organ Centralnego Związku Polskich Stowarzyszeń Łowieckich. Wychodzi w Warszawie. Poza tym wychodzą jeszcze miesięczniki „Echa Leśne” w Warszawie oraz „Łowiec” we Lwowie.

Nakładem i członkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Przeczytać! Wyciąć! Zachować!
SYSTEM AMERYKAŃSKI

Dom Mebli „FORTUNA”

KATOWICE, ul. Jagiellońska 5 (Dawn. Prinz Heinrichstr.)

daje każdemu klientowi bez pośrednictwa na warunkach płatności dotychczas na Górnym Śląsku nie bywałych: **sypialnie, jadalnie, gabinety, pokoje dla pań, urządzenia kuchenne i biurowe. — Meble klubowe.**

Pojedyncze sztuki mebli:

Od 10 zł
miesięcznie
począwszy

Meble wyścielane szelongi, patentowe fotele do spania, kanapy patent, materace, bielizniarki, szafy, łóżka różnego rodzaju, łóżka polowe i t. d.

Do 10 zł
miesięcznie
począwszy

Nadszedł wagon wózków dziecięcych angielsk. i amerykańsk. za gotówkę 10% rabatu.

Składowa z prowizją załatwia się natychmiast.

Realna obezpiecz.

Kino Rialto

dawniej Kino Kammer
KATOWICE.

Piękne nóżki zwyciężają.

W rolach głównych:
Dina Gralla, Werner Fuetterer.

Kino Pałacowe

Katowice

Robert i Bertram

Hallo!!!

Hallo!!!

Uważaj i czytaj!

Na sezon wiosenny i letni w celu zareklamowania naszych towarów postanowiliśmy wysłać 4000 kompletów po cenach o połowę taniej niż w Waszych miejscowościach. Komplet składa się z 15 sztuk, a mianowicie: 17 mtr. „Widzewskie”, 3 mtr. na ubranie męskie, 4 mtr. na suknie, 1 fartuch, 1 ręcznik, 1 para pończoch, 1 para skarpetek, 6 chusteczek, 2 szpulki nici.

Cała ta wyprawa wysyłamy tylko za 55 złotych. Za dobroć towaru gwarantujemy. Należność płaci się przy odbiorze towaru.

Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cenniki. Adresować prosimy: „Polski Wyrób Krajowy” Łódź, Piotrkowska 117.

Na raty!

Niskie ceny!

Kto chce tanio i ładnie
mieszkanie umeblować

zaoszczędzi wiele pieniędzy, jeżeli kupował
będzie meble wprost

z Fabryki Mebli „Fameta”

w zast.

Katowice, ul. Sobieskiego 19 (dawniej Roonstr.)

Przy wpłacie 10—20 %, a resztę można nawet do 30-ci miesięcy spłacać, otrzyma każdy, bez pośrednictwa **meble wszelkiego rodzaju** jak: jadalnie, sypialnie, urządzenia kuchenne i biurowe, garnitury klubowe i salonne, kanapy, otomany, łóżka fotelowe, materace i t. p., kapy, dywany i chodniki.

Otwarte od godz. 8 rano do godz. 7 wieczor., w niedzielę i święta od godz. 9—2.

Niskie ceny!

Na raty!

Przy zakupie towarów

powołujcie się na ogłoszenia w naszej gazecie.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na maj. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a istowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoszlązak lub Gonicz Śląski	Katowice	miesiąc maj 1929 r.	3.00	0.36	3.36

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc maj 1929 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela
28
kwietnia

Niedziela IV po Wielkanocy
Św. Pawła od Krzyża, wyznawcy, * 1694, † 1775.
Św. Witalisa i Walerji, małżonków i męczenników.
Św. Teodory, dziewicy.

SŁOW: ZYWIŚLAW.

Ktoby zgorszył jedno z tych małych, którzy w Mię wierzą, lepiej mu, aby zawieszono kamień młyński u szyi jego i zatopiono w głębokości morskiej.

(Marek IX. 41.)

Zdanie: Wiele czyni, kto wieleocha, wiele czyni, kto co czyni, dobrze czyni.

W ogniu doświadczają się żelazo, a w pokusach mąż sprawiedliwy.

Rocznice: 1512 Konstantyn ks. Ostrogski i Mikołaj Kamieniecki, hetmani litewski i koronny, znoszą do szczytu 24.000 Tatarów pod Wiśniowcem (na Wołyniu). — 1512 Bohdan, gospodar moli-dawski wystawia akt poddania się Solimanowi II. — 1576 wjazd Stefana Batorego do Krakowa. — 1606 Zygmunt III w uniwersałach królewskich wykazuje swą niewinność, rozpisując sejmiki na 3-go czerwca. — 1674 audjencia posłów wojska koronnego, którzy wnoszą skargę, że ich od elekcji usunięto, prosić, aby odnośna konstytucja sejmu konwokacyjnego skasowaną została. Inaczej grozi oddaniem głosu swego hetmanowi wielkiemu koronnemu Janowi Sobieskiemu. 1677 hołd Jakóba Keslera ks. kurlandzkiego. — 1772 Moskale zdobywają Kraków, a dzielną jego załogę pędzą na Sybir. — 1794 powstanie na Ukrainie. — 1848 Mirosławski obrany wodzem powstania w Poznaniu. — 1848 spalenie Książa. — 1848 śmierć Florjana Dąbrowskiego. — 1927 arcybiskup A. Hlond, mianowany kardynałem. — 1928 w Małopolsce wschodniej spadł pył wulkaniczny.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 4.27, zach. o godz. 18.57. — Księżyc wsch. o godz. —, zach. o godz. 6.36. Księżyc najdalej od ziemi o godz. 19.00.

Długość dnia 14 godz. 30 min.

Zmiany powietrza: mroźne, wiatr. — Jutro: łagodnie, pięknie.

Jutro poniedziałek, 29 kwietnia: Św. Piotra z Werony, męczennika * 1205 † 1252.

— Studja w instytucie dentystycznym. Ministerstwo oświaty, zatwierdzając wniosek rady profesorów, wprowadziło od roku akademickiego 1929/30 egzaminy wstępne dla kandydatów, ubiegających się o przyjęcie na studia do państwowego instytutu dentystycznego. Warunki uprawniające do przystąpienia do egzaminu, podane będą w drugiej połowie sierpnia roku bieżącego.

Województwo śląskie.

— Prezydent Mościcki na Śląsku. Urzędowo potwierdzają podaną przez nas wiadomość, że w dniu 5 maja br. przyjeżdża do Katowic Prezydent Rzplitej, Ignacy Mościcki. P. Prezydent dokona osobiście dekoracji osób odznaczonych, oraz otwarcia nowego gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Z Katowickiego.

Katowice. (Założenie koła Związku wynalazców.) W tych dniach odbyło się zebranie, na którym wybrano komitet organizacyjny Śląskiego Koła Związku Wynalazców Rzeczypospolitej Polskiej. Na przewodniczącego komitetu wybrano inżyniera Zapałowskiego. Tymczasowy lokal mieści się w Katowicach, ulica Marszałka Piłsudskiego 27.

— (Poświęcenie sztandaru.) Przypominamy, że koło katowickie Związku Inwalidów wojennych obchodzi w niedzielę, dnia 28 kwietnia uroczystość poświęcenia sztandaru. Zarząd koła donosi, że protektorat nad uroczystością przyjął marszałek Józef Piłsudski.

— (Święcone sodalicii pań.) Sodalicia Pań w Katowicach, urządziła w dniu 23 kwietnia b. r. swoje tradycyjne „Święcone“ na dużej sali Domu Związkowego przy kościele św. Piotra i Pawła.

Święcone jest zawsze dla Sodalicii uroczystością podwójną, gdyż w dniu tym obchodzą sodalistki imieniny swojego Moderadora ks. prałata Dr. Teofila Bromboszcza.

Przy ślicznie zastawionych stołach ze święconem zasiadło około 100 pań

Jedna z głównych osób dramatu, który z wielkim talentem i nader barwnie opisał znany powieściopisarz, Aleksander Kornel Dobrowolski w „Pościgu“ zdołała uciec zagranicę. Przez to tajemnica, otaczająca ją, nie mogła być w całości wyświetlona, a pościg musiał być przerwany.

Życie ludzkie dziwnie się jednak płacze. Dla umysłu badawczego wydarzenia, nie mające ze sobą napózór najmniejszej łączności, wiążą się w logiczny łańcuch, który prowadzi do nieoczekiwanych, zdumiewających wyników.

Opowie nam o tych wydarzeniach część druga powieści

„Pościg“

której druk rozpoczynamy w dzisiejszym numerze.

Sensacyjne wypadki rozgrywać się będą na terenie, który wszyscy dobrze znamy.

Wśród wielu osób, wpłatanych w dziwny sposób w rozgrywaną się akcję, uważny czytelnik spotka niejedną znajomą postać.

Nie wątpimy, że druga część „Pościgu“ wywoła równie silne zainteresowanie, jak pierwsza.

(z tego 24 z Król. Huty). Po serdecznym przemówieniu p. prezydentki Fallenbüchlowej, złożyła życzenia w imieniu całej Sodalicii p. Kowalczykówna. Podziękowanie Ks. Moderadora było najlepszym dowodem, serdecznej łączności jaka panuje między Przewodnikami dusz a Sodalistkami. „Święcone“ urozmaicone produkcjami muzycznymi, deklamacją i śpiewem, pozostawiło wspomnienie miłych chwil dla wszystkich, którzy na nim byli.

— (Wystawa obrazów.) Przed kilku dniami w Domu Związkowym przy kościele N. M. P. w Katowicach otwarta wystawa obrazów „Egipt“ artysty malarza pułkownika Laszenki ściga codziennie liczną publiczność. Wystawa liczy ogółem około 50 obrazów. Wszystkie bez wyjątku obrazy podobają się zwiedzającym. Obrazy „Biały szlak“ będzie wysłany do Poznania na Powszechną Wystawę Krajową. Wystawa będzie otwarta tylko do 28 kwietnia.

— (Ostrzeżenie przed oszustem.) Od kilku dni chodzi po domach w okolicy Katowic jakiś osobnik, rozdzielający broszurki Międzynarodowego Towarzystwa Traktatowego w Hamburgu, twierdząc, że są to broszurki katolickie. Osobnik ten zbiera datki rzekomo na cele „misyjne“. Międzynarodowe Towarzystwo Traktatowe w Hamburgu jest agencją sekciarską, przeto broszurek tych kupować nie należy, ani dawać datków na rzecz różnych zagranicznych agencji sekciarskich. Kolporter, o którym dziś donosimy, przedstawia się jako zastępca księgarni „Poliglott“ w Warszawie. Nie należy rozpoczynać z nim sprzeczki, lecz oddać go w ręce policji.

— (Fałszywe weksle.) Kupcy Izak i Osasz Mansfeldowie z Katowic uwiadomili policję, że Ernest Reisz z

Katowic, ulica Kopernika 8, wyludził od nich u Józefa Łukaszczyka towar za 900 zł. Mansfeldom przedstawił się Reisz jako Józef Łukaszczyk i „zapłacił“ im fałszywymi wekslami, jeden wystawiony na 70 zł, dwa inne na 195 i 183 zł. Weksle były wystawione rzekomo przez R. Wieczorka w Szopienicach. Reisz zbiegł w niewiadomym kierunku. Istnieje przypuszczenie, że Reisz poszkodował także innych kupców.

— (Znowu kradzież roweru.) Z garażu przy ulicy marszałka Piłsudskiego 46 w Katowicach skradziono rower marki „Triumf“ na szkodę E. Kubiny z Katowic. Drzwi do garażu były otwarte.

— (Przyjemny lokator.) Maria Palec, zamieszkała w Katowicach przy ulicy Wodnej 13, uwiadomiła policję w Król. Hucie o włamaniu i kradzieży pieniędzy. W czasie, gdy na mieście załatwiała interes, włamał się do mieszkania jej były sublokator, Paweł Gediga, i przywłaszczył sobie 400 złotych. Sprawca kradzieży mieszka obecnie w Bytomiu.

Szukaj szczęścia w źródle szczęścia. Nie zwlekaj lecz natychmiast zamów

LOS

do 1-szej Klasy 19-tej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej w najszcześniejszej i niezawodnej kolekturze

Śląskiego Domu Handlowego Katowice, ul. św. Jana 11.

w której nikt przegrać nie może. Główna wygrana: zł. 750.000.— oraz wygrane po zł. 400.000.—, zł. 350.000.—, zł. 150.000.—, zł. 100.000.— i t. d.

Ogólna suma wygranych: zł. 28.272.000.—. Cena losu niezmieniona: 1/2 losu zł. 40.—, 1/4 losu zł. 20.—, 1/8 losu zł. 10.—. Ciągnięcie do 1 klasy 19-tej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej odbędzie się już dnia 23 maja b. r. Zamówienia listownie załatwia się szybko i solidnie. Konto PKO. nr. 300.649.

Pamiętaj! Śląski Dom Handlowy Wyciąć!!! Katowice — Jana 11.

Załączający do zamówienia niniejszy wycinek otrzyma najszcześniejszy los.

która połączy Czeladź z Siemianowicami. Budowa tej linii rozpocznie się jeszcze w ciągu bieżącego roku.

— (Zgon okaleczonego górnika.) W lecznicy Spółki Brackiej w Siemianowicach zmarł górnik Jan Macioł. W jednym z ostatnich numerów naszego pisma donosiliśmy, że rehap Macioł zjeżdżał windą do kopalni. Podczas jazdy został on śmiertelnie okaleczony przez ogromny drąg dębowy, który przedostał się do wnętrza szali, miażdżąc Maciołowi nogę.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Kurs dla rzemieślników.) Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach uruchomił w dniu 24 kwietnia w Król. Hucie w Wojewódzkiej Szkole mechanicznej i hutniczej przy ulicy Mickiewicza 37 kurs kalkulacyjno-buchaltaryjny przygotowawczy do egzaminów mistrzowskich. Pierwsza lekcja odbędzie się we wtorek, dnia 30 kwietnia o godzinie 6 wieczorem.

— (Ważne dla właścicieli domów.) Celem udogodnienia płacenia opłat za wodę i światło zarząd miasta Król. Huty (urząd ruchu) utworzył pocztowe konto czekowe pod numerem P. K. O. Katowice 303.070. Urząd ruchu zwraca interesentów, aby korzystali z tego udogodnienia. Na odcinku czeku należy wypisać dokładnie adres nadawcy pieniędzy, nazwę miesiąca i numer dostarczonego rachunku.

— (W sprawie budowy łazienek.) Miasto Król. Huta jest jednym z największych miast w województwie śląskim, lecz nie posiada zakładu kąpielowego dla publiczności, oprócz małej, prywatnej łazienki przy ulicy Piastowskiej. Miasto wybudowało wielki stadion, który należy do największych w Polsce, lecz łazienek dotychczas nie postawiono. W stadionie znajduje się tylko pływalnia dla sportowców. Mieszkańcy Król. Huty domagają się już od dłuższego czasu budowy obszernych łazienek. Magistrat uznał to żądanie mieszkańców za słuszne. Publiczność była więc przekonana, że miasto zabierze się do budowy w najbliższym czasie. Tymczasem donoszą, że budowa łazienek musi być odroczone ze względu na inne ważniejsze budynki.

Z Świętochłowickiego.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. (Strzelanie konkursowe.) Miejscowe Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ urządza tydzień strzelania konkursowego o nagrody wartościowe. Strzelanie rozpocznie się w niedzielę 8 kwietnia o godzinie 6 wieczorem w salce związkowej u p. Brzózki i trwać będzie do 5 maja bieżącego roku. W dniu powszednim rozpocznie się strzelanie o godz. 6 wieczorem, natomiast w święto narodowe 3 maja i w niedzielę 5 maja o godz. 2 po poł. Zarząd „Sokoła“ uprasza Obywateli z Łagiewnik i okolicy o liczny udział.

Orzęgów w Świętochłowickiem. („Miły“ zięć.) Alfred Chrolik, zamieszkały przy ulicy Piaskowej 5, rzucił się na swego 63-letniego teścia,

Michała Pławeckiego, zadając mu 10 pchnięć nożem w plecy. Na szczęście rany nie są śmiertelne.

Szarlej w Świętochłowickiem. (Wieczór muzyczny.) Staraniem tutejszego gimnazjum urządzono w Szarleju uroczysty wieczór muzyczny ku czci znakomitego polskiego kompozytora, Stanisława Moniuszki. O wielkiem zainteresowaniu się sztuką muzyczną i rozwojem gimnazjalnej orkiestry świadczył liczny udział obywatelstwa, nauczycielstwa i młodzieży. Referat o Moniuszce wygłosił profesor p. Musiał. Następnie orkiestra gimnazjalna odegrała liczne wyjątki z utworów Moniuszki.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyzna. (Pobór rocznika 1908.) Zdaniem 1 maja br. rozpoczyna się ogólny pobór rocznika 1908 w powiecie Pszczyńskim. Do poboru będą stawać: dnia 1 maja miasto Pszczyzna, poborowi rocznika 1908. — Dnia 2 maja miasto Pszczyzna roczniki 1907, 1906 i starsze. W tym samym dniu stawać będą poborowi z gmin: Góra, Zawadka, Frydek i Miedźna, dnia 4 maja poborowi z Grzawej, Rudółtowej, Ćwiklic, Jankowic i Goczałkowic Górnych. — Dnia 6 maja poborowi z Piasku, Starejwsi i Poręby. — Dnia 7 maja poborowi z Goczałkowic Dolnych, Łąki i Wisły Wielkiej. — Dnia 8 maja poborowi z gmin: Kobieli, Radostowice, Czarków i Studzienice. Pobór odbywał się będzie w restauracji p. Sojki na Strzelnicy koło Pszczyzny. Przypomina się, że poborowi powinni stawić się do poboru w trzeźwym stanie.

Miedźna w Pszczyńskim. (Z życia Z. O. K. Z.) Ostatnie zebranie miejscowego Koła Związku Obrony Kresów Zachodnich odbyło się w obecności 40 osób. Przewodniczył naczelnik gminy p. Plewnia. Po dłuższej dyskusji uchwalono założyć Koło na nowych, mocnych podstawach zgodnej współpracy. Przez aklamację wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Kierownik szkoły Taska prezes, naczelnik gminy Plewnia zastępca prezesa, J. Cofała sekretarz, nauczyciel Tomanek skarbnik. Komisja rewizyjna: Duda, Chodźdło, Sosna, delegat do powiatu Chrószcz.

Tychy w Pszczyńskim. (Wieczornica „Sokoła“.) Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Tychach urządza w niedzielę 28 kwietnia wieczornicę, połączoną z zabawą taneczną. Początek o godz. 16.

Miedzyrzecz w Pszczyńskim. (Aresztowany za kradzież roweru.) Ludwik Maroszek, zamieszkały w Kłęczkach, powiat Wadowice, skradł rower na szkodę Augustyna Pargli z Miedzyrzecza. Uwiadomiona o wypadku policja wysłедиła i aresztowała sprawcę. Maroszek został osadzony w więzieniu sądowym w Pszczyźnie.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Nagły zgon.) W tutejszym szpitalu zmarła 74-letnia Ludwina Smolorz. Przed kilku dniami staruszkę tę znaleziono na drodze w pobliżu Skrzyszowic. Lekarze oświadczyli, że zmarła wskutek wycieńczenia. Na ciele staruszki stwierdzono sińce.

Chwałowice w Rybnickiem. (Dwa lata więzienia za kradzież.) Przed sądem w Rybniku odpowiadał robotnik Fr. Langer z Chwałowic. Akt oskarżenia zarzucił podsądnemu, że ukradł 3 pary obuwia na targu w Rybniku. Ponieważ Langer był już 15 razy karany za kradzież, został skazany na dwa lata ciężkiego więzienia.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (Egzaminy nauczycielskie.) W ubiegłym tygodniu odbyły się pod przewodnictwem p. wizytatora Żemelki egzaminy kwalifikacyjne nauczycielstwa tut. powiatu. Z 20 dopuszczonych do egzaminu złożyło 19 egzamin, w tem 5 z dobrym wynikiem, mianowicie pp. Jarecka, Klempeter, Krauzówna, Kaźmierowska i Śmigelska.

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 26 kwietnia: za 100 złotych 47.23 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 211.70 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 26 kwietnia: za 100 franków francuskich 34.7 zł, za 100 koron czeskich 26.33 zł, za 100 szylingów austriackich 124.93 zł, za 100 franków szwajcarskich 171.25 zł. Dolar gotówkowy zniżkuje. Za 1 dolar płacono 8.92—8.93.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Rozbudowa kolei żelaznych na Śląsku Cieszyńskim.) W najbliższym czasie rozpoczęta będzie budowa linii kolejowej Cieszyn-Zebrzydowice-Moszczenica. Linia ta z odgałęzieniem do Jastrzębia Górnego, będzie miała długość 32 km. Część tej linii przeprowadzi się w ten sposób, że wykupiona będzie prywatna linia kolejowa (czeska) z Cieskiego Cieszyňa do Kończyc Wielkich, na przestrzeni 5 km, prowadząca przez teren polski po prawej stronie Olzy. Kolej ta będzie ważną arterją tranzytową dla węgla z powiatu rybnickiego, który w przyszłości będzie można przewozić z omińnięciem czeskich kolei przez Bogumin, a mianowicie przez Cieszyn na Węgry i Bałkan. Linia ta będzie miała również wielkie znaczenie gospodarcze dla Górnego Śląska, gdyż przecinając pola węglowe koło Kaczyc i Kończyc, umożliwi otwarcie koksowni na Śląsku Cieszyńskim. Górny Śląsk dotychczas zmuszony jest sprowadzać rocznie do miliona tonn koksu z zagranicy.

— (Pomnik ku czci ś. p. prałata Londzina.) Mieszkańcy Cieszyňa postanowili uczcić pamięć zmarłego burmistrza senatora ks. prałata Londzina, przez wzniesienie mu pomnika. Stowarzyszenie Polsko-katolickie przystąpiło już do zbierania składek na ten cel.

Z całej Polski.

Warszawa. (Rozprawa na migi.) Przed sądem grodzkim w Warszawie toczyła się oryginalna rozprawa o obrazie czci między dwoma głuchoniemymi, niejakim Kowalskim i Piotrowskim. Do rozprawy powołanych zostało około 12 świadków, również głuchoniemych. Na tej rozprawie, na której nie padło ani słowo, jedynym rzeczoznawcą był nauczyciel z instytutu głuchoniemych. Widać jednak słowa Kowalskiego musiały być bardzo obraźliwe, jeśli sędzia skazał go na 8 dni aresztu.

Poznańska gielda zbożowa

w dniu 26 kwietnia:
Żyto 32.25—32.75, pszenica 46.00 do 47.00, jęczmień na przemiał 32.50 do 33.50, owies 31.50—32.50, osucie żytnie 24.75—25.75, osucie pszeniczne 26.00 do 27.00, mąka żytnia 47.00, mąka pszeniczna 64.00—68.00, groch polny 45.00 do 38.00, groch Wiktoria 64.00—69.00, wyka 45.00—47.00, peluski 41.00 do 43.00, ziemniaki do jedzenia 7.50—8.00, słoma prasowana 6.50—6.71, słoma luźna 4.50—4.75, siano luźne 15.00 do 17.00.

Nowogródek. (Pieniądze za starym obrazem.) We wsi Wiluwa pod Lidzbarkiem, niejaką A. Zdunkówną, chcąc uzyskać do pantofelków, które sobie szyła, podeszwy, rozebrała obraz, nadesłany jej rodzicom przez krewnych jeszcze przed 45 laty, aby wydobyć zeń tekturę. Nagle z za tektury wypadł banknot 100 dolarowy, dobrze zachowany.

Łódź. (Porażony prądem na śmierć.) W fabryce Horaka w Rudzie Pabjanickiej przy ul. Staszica 20, miał miejsce tragiczny wypadek. Robotnik fabryki 27-letni Alfred Fidaj na skutek nieostrożności, dotknawszy się przewodu elektrycznego, padł trupem na miejscu. Wypadek ten wywołał przynębiające wrażenie wśród robotników.

Sosnowiec. (Samobójstwo kupca.) W hotelu „Wiktoria“ postrzelił się w piersi kupiec maki i kaszy Wolf Weinblum. Powodem usiłowanego samobójstwa była miłość bez wzajemności do córki właściciela składu piwa Reginy Jasnej. Weinbluma odwieziono do lecznicy. Nie wiadomo, czy wyzdrowieje.

Dąbrowa Górnicza. (Zasadzenie agitatora komunistycznego.) Przed sądem odpowiadał 19-letni Edward Marzec z Dąbrowy, jeden z ruchliwszych działaczy komunistycznych Zagłębia. Marzec pod koniec października roku minionego brał czynny udział w agitacji mającej na celu wywołanie manifestacji i rozdawał bibułę komunistyczną i rozwieszał sztandary. Sąd skazał agitatora komunistycznego na półtora roku więzienia.

Gdynia. (Tragiczna śmierć młodego Ślązaka.) W minioną niedzielę zdarzył się w porcie rybackim tragiczny wypadek. Na żagłowie „Fala“ czterech przyjaciół wyjechało na przejażdżkę. W kilka minut po odbiciu od brzegu, żagłówek z powodu źle ustawionych żagli przechylił się i wszyscy jadacy w niej znaleźli się w falach morza. Trzech uciepilo się burty łodzi, natomiast czwar-

ty usiłował dopłynąć do brzegu. Niestety wobec ciężkiego obciążenia ciała przez ubranie i płaszcz natychmiast utonął. Trzech pozostałych, trzymających się łodzi zostali przez rybaków gdyńskich uratowani. Czwartego po dłuższym poszukiwaniu wyciągnięto z wody nie dającego znaku życia. Ofiarą był dwudziesto-paroletni Hanes z Górnego Śląska.

Z dalszych stron.

Darmstadt. (Okropny wypadek szofera.) Na jednej z ulic Darmstadtu wywrócił się samochód podczas jazdy wskutek nierówności na jezdni. Zbiornik z benzyną stanął momentalnie w płomieniach, ogarniając całą karoserię samochodu. Mimo natychmiastowej pomocy z pod szczątków samochodu zdołano wydobyć jedynie zwęglone zwłoki szofera.

Norymbergia. (Wybuch w fabryce.) W fabryce ołówków „Mars Staedtler“ wydarzyła się straszliwa eksplozja w polerowni, położonej na trzecim piętrze. W mgnieniu oka stanęło całe trzecie piętro zachodniego skrzydła fabryki w płomieniach. Nie wszystkim robotnikom udało się uciec przed płomieniami. Dotąd znaleziono pięć zupełnie zwęglonych zwłok. Wielu ciężko rannych robotników przewieziono do szpitala. Pożar ugaszono. Przyczyna eksplozji nie jest znana.

Rzym. (Lotnisko w ogrodach watykańskich.) Według doniesień z Rzymu w ogrodach watykańskich zostanie urządzone lotnisko. Okoliczność ta umożliwi samolotom lądowanie w mieście watykańskim, z pominięciem włoskiego terytorium. Zakłady przemysłowe Fiat zdeklarowały już dwa samoloty w prezencie dla Ojca świętego.

Nalepki 3 Maja.

Zwyczajem corocznym wydało Towarzystwo Czytelni Ludowych nalepki, które w dniu uroczystego Święta Narodowego 3 Maja służą do upiększenia okien budynków prywatnych i urzędowych. Aby nalepki Towarzystwa Czytelni Ludowych odróżnić od pojawiających się nalepek wydawanych przez przedsiębiorstwa, nie mające nic wspólnego z pracą kulturalno-oświatową, zaznaczamy, że dochód przeznaczony na cel propagandy oświaty jest tylko z tych nalepek, które są zaopatrzone napisem: „3 Maj T. C. L.“ i symbolizują godło Państwa Polskiego na tle morza. Cena takiej nalepki wynosi 10 groszy i nabyć je można w sekretariacie Czytelni Ludowych w Królewskiej Hucie, ulica Głowackiego 5 oraz w polskich księgarniach i składach papieru.

Ja używam tylko
CZW
a Pani?
„CZW” Mydło z Lwami przoduje wszystkim!

500 lecie zwycięstwa Dziewicy Orleańskiej.

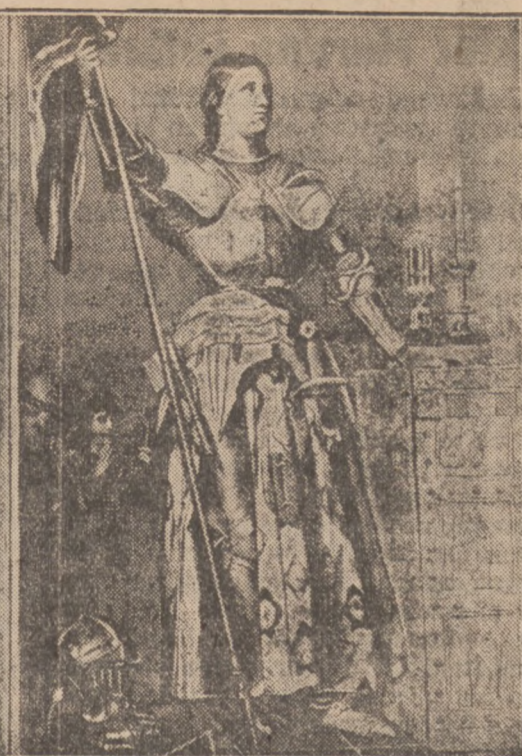
29 kwietnia 1429 pobili Francuzi pod wodzą skromnej dziewczyny wiejskiej Joanny Anglików w decydującej bitwie pod Orléanem. Joanna urodziła się 1412 w Domremy w Szampani i zwycięstwem swoim utorowała ówczesnemu królowi francuskiemu Karolowi VII drogę do tronu; koronacja odbyła się w Reims. Dwa lata później 1431 dostała się Joanna do niewoli angielskiej i została jako czarownica na stosie spalona. W roku 1450 wznowiono jej proces i 1456 wykazała się cała niewinność św. Dziewicy. W roku 1919 została uroczystie kanonizowana i na ołtarze w całym Kościele katolickim wyniesiona. — Cała Francja obchodzi 500-lecie św. Dziewicy Orleańskiej wspianiem i uroczystościami świeckimi i kościelnymi.



pasterka



Św. Joanna
wojownicza



Święta.

Znaczenie małżeństwa.

Wyniesienie małżeństwa do godności Sakramentu św., było zatwierdzeniem świętości i nierozzerwalności węzła małżeńskiego przez Chrystusa — Pana. Było to bodaj najdonioślejszą reformą, jaką Kościół wniósł do życia społecznego. Obok zniesienia niewolnictwa — za którym opowiedział się Kościół — było zatwierdzenie świętości i nierozzerwalności Sakramentu małżeństwa, wyzwoleniem kobiety z więzów pojęć, jakoby była tylko istotą podrzędną, niegodną miana człowieka.

Zeszła zaś do tej roli podrzędnej z chwila, kiedy świat pogańskiej starożytności zerwał z zasadą jednożęństwa, a przede wszystkim, gdy naruszył całość i nierozzerwalność ogniska domowego. Od tej chwili bierze początek obniżenie się powagi pani domu, opiekunki ogniska domowego, matki i żony.

Starożytne prawo zwyczajowe nie uznawało rozwodów, stojąc na stanowisku obrony i nierozzerwalności węzła małżeńskiego, jako czynnika twórczego rodziny, owej zasadniczej komórki w strukturze społeczeństwa i państwa. Wiarołomstwo nie było powodem do rozwodu, gdyż pociągało za sobą surowe represje prawa zwyczajowego we formie utraty czci i praw obywatelskich; gdy się zaś tego występkę dopuszczała niewiasta, surowe prawo przewidywało karę śmierci.

Targnięcie się na całość ogniska rodzinnego zadecydowało o upadku ongiś potężnego cesarstwa rzymskiego. Rozbicie życia rodzinnego, podeptanie godności kobiety i matki, odbiło się niebawem na organizmie państwowym, na jego sprawnym

funkcjonowaniu, i w skutkach doprowadziło do zupełnego upadku, ongiś możnego państwa.

Kościół katolicki wydzwignął kobietę do godności człowieczej, otoczył czcią przynależną jako matce i żonie. W tym charakterze znalazła kobieta najrozleglejsze pole działania, — dobre żony stały się fundamentem szczęścia domowego, zacne matki najlepszą szkołą, wychowującą zastępy dzielnych i prawych obywateli dla państwa.

Wiek XX przypieczętował równouprawnienie kobiety z mężczyzną, o które niewiasty walczyły z taką niesłychaną zaciekłością przez całe stulecie. Zdobyły wszelkie prawa obywatelskie na równi z mężczyznami. Posiadały cześć i uznanie.

Czy na stałe?

Na to pytanie winny odpowiedzieć ci, którzy walczą obecnie z zaciekłością o dopuszczalność rozwodów w imię rzekomo szczytnych zasad humanitarności. Krótkowzroczni bojownicy szczęścia jednostki ludzkiej chcą odnowić dawny zamęt pozabawić kobietę owoców wieloletnich walk, i zepchnąć ponownie do podrzędnego stanowiska nieczłowieka. Czy to ma być drogą do nowego postępu?

Czternastoletni doktor.

Niemieckie ministerstwo oświaty w Hessen wydało uczniowi 7 klasy miejscowej szkoły realnej, — Kirchheimerowi, maturę, uwalniając go od obowiąz-

ku zdawania egzaminu dojrzałości w nagrodę za pracę z dziedziny paleobotaniki. Praca ta została uznana przez uczonych za najwspanialsze dzieło w tej dziedzinie w dobie obecnej.

Wyróżnienie Kirchheimera wywołało zrozumiałe poruszenie we wszystkich szkołach niemieckich.

Gazety niemieckie donoszą, że jednak Kirchheimer miał już poprzednika w r. 1810, kiedy to niejaki Karol Witte, chłopiec 10-letni zdał egzamin maturalny, poczem w tymże roku wstąpił na uniwersytet w Getyndze, gdzie był na wykładach historii, języków obcych, filozofii i matematyki.

Gdy Witte miał 12 lat, ogłosił dzieło w języku łacińskim o trudnym problemie matematycznym „Konchoid Nikmoda“.

Za pracę tę w roku następnym otrzymał tytuł doktora filozofii.

W ten sposób Karol Witte był w 14 roku życia doktorem filozofii.

Nowy słownik turecki.

Po przeprowadzeniu przez Mustafę -Kemala zmiany alfabetu arabskiego na łaciński, wydany został ostatnio nowy słownik języka tureckiego. Zawiera on 24 000 wyrazów, czyli znacznie mniej, niż inne języki świata. Przeciętnie jednak inteligentny Turek używa około 10 tysięcy słów, niższe zaś masy ludności zadawalają się słownikiem, składającym się zaledwie z 800 do 1200 słów.

Bajka — niebajka.

Podśluchiwała i napisała Mr...

Stałem długo przy oknie zapatrzonej w chmury wieczorne. Zdawały się oczekiwać czegoś, gdyż nie ruszały się z miejsca. Tak chętnie bym z nimi pogawędził, cóż, kiedy nawet na mnie nie zwróciły uwagi.

„Hop! hop! słuchajcie! ja też jestem chmurą“ zawołałem, chcąc je nakłonić do rozmowy.

Zdumione spojrzały na mnie, zamyśliły się na chwilę i wyciągnęły ku mnie czerwone delikatne skrzydła. To jest ich sposób witania się. Ucieszyłem się, bo mnie poznały.

„My teraz jesteśmy nad ziemią“, objaśniły mnie, „dokładniej mówiąc, znajdujemy się nad Europą, a ty?“

Zawahałem się z odpowiedzią: „Istnieje taki kraj.“

„Jak wygląda“ dopytywały się.

„Mroczna kraina, zaciemniona i pełna przedmiotów.“

„To też Europa“ uśmieła się młoda chmurka. „Możliwe“ odpowiedziałem „może być Europa, ale ja słyszałam, że przedmioty w Europie są martwe.“

„Naturalnie“ rzekła lekceważąco inna chmura, „któż widział kiedy, żywe przedmioty, rzeczy?“

„No właśnie, widzicie! to jest różnica, moje przedmioty żyją. Moje rzeczy mogą zmieniać tryb życia, jeżeli ołówek przyjdzie na świat, nie musi wątpić w swoje życie — on nie pozostanie ołówkiem, o nie, może się stać patykiem, jeżeli dobrze pójdzie, masztem na okręcie, albo conajmniej słupem u wjazdowej bramy.“

„Ty zdajesz się być cudakiem“ zachichotała młoda chmurka, która widocznie miała ochotę drwić

sobie ze mnie. „Są przecież najróżniejsze kraje“ wtrąciła pospiesznie duża stara chmura, bojąc się, że się obrażę na nie za zuchwalstwo młodej, „ja sama przelatywałam raz nad jednym kraikiem w Niemczech i do dziś dnia trudno mi uwierzyć, że to było w Europie.“

Podziękowałem jej za zrozumienie, ale widziałem, że trudno przyszedłoby mi przekonać wszystkie chmury, i pozyskać ich wiarę, rzekłem tedy:

„Jak widzę, nie przedko wejdziemy w porozumienie; najlepiej byłoby, gdybyście, moje kochane, zechciały posłuchać tego, co ja widziałem przelatując nad moim tajemniczym krajem.“

„Prosimy!“ odpowiedziały chórem. „Zaczęłam: „W jednym pokoju siedzą ludzie. Musicie wiedzieć, że ja znajduję się wysoko nad nimi, więc wydają mi się mali, jak dzieci; więc powiem po prostu, że siedzą dzieci. Dwoje, pięcioro, sześcioro, siedmioro dzieci siedzi w jednym pokoju. Długo by trwało pytać się o ich imiona. Zresztą omawiają coś bardzo żywo, więc napewno niejednemu raz wymienią siebie po imieniu. Już długo musiały się naradzać w skupionej gromadce, gdyż najstarszy (zdaje się, że wołano go Janek) rzekł jakby na zakończenie:

„Nie, tak nie może dłużej być. Słyszałem przecież, że rodzice opowiadali dawniej dzieciom bajki wieczorami, przynajmniej wtedy, kiedy dzieci były grzeczne. A teraz? czy zdarza się coś podobnego?“

Krótką przerwę — nareszcie Janek odpowiada sobie sam:

„Nie, nigdzie już tego nie robią — ja już jestem duży, a wspomnieli mi o kilku smokach? Powinni nam przecież powiedzieć, że istnieją wróżki, czarzelki, księżniczki zaczarowane i inne cudowności.“

„Ja mam ciocię, która mi czasem opowiada bajeczki“ wtrąciła jedna mała dziewczynka.

„Ach! co znaczy ciocia, wszystkie ciocie zmyślają, żadna nie opowie prawdę.“

Gromadka dzieci umilkła, zatrwożona tak stanowczą odpowiedzią. Janek mówił dalej:

„Przedewszystkiem chodzi tu o rodziców. Podczas kiedy inni ludzie uświadamiają nas o niejednym z łaski, to rodziców obowiązkiem jest nam opowiedzieć, co leży głęboko ukryte, w tej tajemnicy. A zważcie tylko, co robią nasi rodzice? Chodzą posępni, zmartwieni, gniewają się na nas, krzyczą, karzą o byle co i są tak obojętni, na wszystko przygotowani, że choćby się świat zapadł, nie wiele by sobie z tego robili. Smutna to prawda dzieci, rodzice nas zaniedbują, ale my musimy to znieść. Trudno, żebyśmy na nich wywierały jakikolwiek wpływ. Siedzimy całe rano w szkole, a potem czemuż możemy dorosłych zainteresować? Przykra to rzecz, kiedy człowiek śleczy i śleczy nad książką przy lampie, a matka się nawet nie zapyta, czego my się uczymy. Już się to nie da zmienić. Dorosli nas nie rozumieją, ani my ich. Czy nasze pojęcia na tem ucierpią? Spotyka się dwu dużych ludzi na ulicy kłaniają się, gdy jednemu przy tej okazji błysnie łysina, to się drugi śmieje. Wogóle śmieją się ze wszystkiego. Gdybyśmy dzieci od czasu do czasu nie płakały, to i w tej dziedzinie nie byłoby żadnej równowagi. Czy wiecie, jacy dorośli są zarozumiali: twierdzą nawet, że król jest dorosłym człowiekiem, a ja przecież czytałem, że król Rumunii jest małym chłopczykiem! To tak ze wszystkimi królami! Nie dajcie sobie tylko nagać niestworzonych historii! A oprócz wszystkiego mają dorośli Pana Boga, na to nie możemy patrzeć obojętnym wzrokiem. Wprawdzie nie widziałem u żadnego z nich Pana Boga, i to właśnie wydaje mi się podejrzane. A nuż oni Go zgubili, goniąc za interesami? A wiecie przecież, że Pan Bóg jest ludzkiem niezbędny, bez Niego ani słońce nie wejdzie, ni chleb nie urosnie, o wiele, wiele rzeczy nie obejdzie się bez Niego.“

Ojciec Marcina Luthra.

Ciekawego odkrycia dokonał dyrektor towarzystwa akcyjnego kopalni węgla w Mansfeldzie, w prowincji saskiej.

Dotychczas podawano powszechnie w książkach naukowych i w podręcznikach szkolnych, że ojciec twórcy reformacji, Marcina Luthra, by ubogim górnikiem z okolic Mansfeldu. Tymczasem dyrektor wspomnianego powyżej towarzystwa, pogrzebawszy w starzych archiwach mansfeldzkich, stwierdził, że to mniemanie o skromnym pochodzeniu Lutra było legendą.

Znalezione bowiem dokumenty wskazują, że ojciec reformatora był zamożnym przedsiębiorcą i należał do zdawna osiadłych w Mansfeldzie rodów mieszczańskich. Około 1502 r., a więc podczas gdy Marcin liczył lat dziewiętnaście, Luther ojciec posiadał odlewnię miedzi, będąc przedsiębiorstwem bardzo zyskownym. Stary Luther cieszył się poważaniem wśród swych współobywateli i odgrywał w życiu publicznym Mansfeldu rolę wybitną. Spadek po nim wynosił 30.000 marek, co na owe czasy stanowiło bardzo znaczną sumę.

Czy wiesz, że:

Polska zajmuje przestrzeń 388,328 kilometrów kwadratowych,

Polska ma 27.192.674 mieszkańców,

w Polsce zamieszkuje 18.811.550 Polaków, czyli 69,2 proc. ogółu mieszkańców,

w Polsce korzysta z dobrodziejstw kultury polskiej 3.883.000 Rusinów, czyli 14 proc. wszystkich mieszkańców,

w Polsce żyje 2.123.000 Żydów czyli 7,8 proc. ogółu,

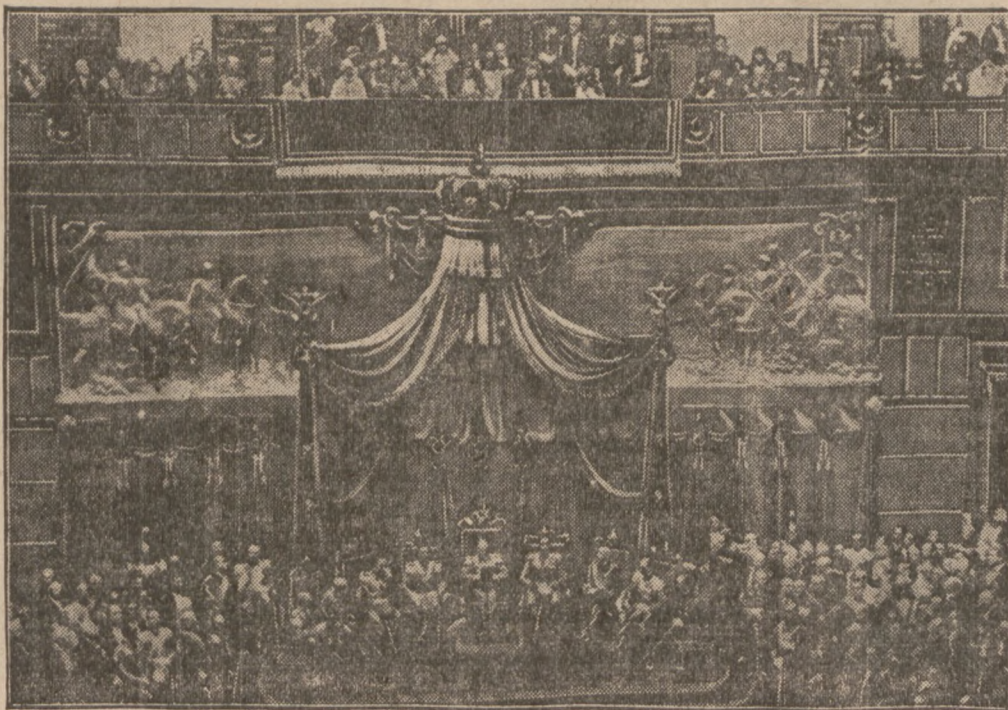
w Polsce pracuje 1.057.000 Białorusinów czyli 3,9 proc. ogółu,

w Polsce pozostało 1.036.000 Niemców czyli 3,8 proc. ogółu,

w Polsce mieni się Litwinami 72.000 ludzi, czyli 0,3 proc. ogółu,

w Polsce zamieszkuje ludzi innej narodowości 210.000 ludzi czyli 1 proc.

Uroczyste otwarcie parlamentu włoskiego.



W niedzielę 21 kwietnia został z wielką okazałością otwarty parlament włoski, wybrany według faszystowskiej ordynacji Mussolini'ego. Król włoski Wiktor Emanuel dokonał aktu otwarcia osobiście w otoczeniu książąt krwi panujących i całego dworu królewskiego. Pod szkarłatnym baldachimem ustawiono tron królewski, a po jego bokach fotele tronowe dla książąt: Puglii, Abruzzów, Pistoii, Ankony, królewicza następcy tronu Humberta, hrabiego Turynu, księcia Genui i Ber-

gamo. Ponad baldachimem siedziała w łoży królewskiej królowa włoska z córkami i dworem swoim, a po obu bokach dyplomaci: ambasadorowie, posłowie obcych państw. — Dyktator zaś włoski Benito Mussolini zajął jako naczelnik rządu włoskiego i parlamentu faszystowskiego na pierwszym stopniu przed tronem królewskim miejsce i odczytał adres hołdowniczy, poczem król włoski wygłosił mowę tronową.



W czasie otwarcia parlamentu włoskiego pełniła straż honorową przed gmachem parlamentarnym gwardia królewska w galowych mundurach.

Rycina dolna przedstawia moment zaciągania gwardji przed parlament włoski.

Założenie Kościoła Narodowego w Albanii.

Założenie kościoła narodowego w Albanii, na czele którego stanął patriarcha Visarion, wywołało wielkie poruszenie nie tylko w prawosławnych sferach Albanii, lecz we wszystkich bez wyjątku państwach bałkańskich.

Bardzo ostre stanowisko wobec nowego kościoła zajęła Grecja. Prasa ateńska atakuje w sposób bardzo stanowczy patriarchę Visariona, stara się go wszelkimi środkami zdyskredytować i dochodzi ostatecznie do wniosku, że nie nadaje się on pod żadnym względem do piastowania tak zaszczytnego urzędu. Wzburzenie prasy greckiej jest zupełnie zrozumiałe, gdyż utworzenie kościoła narodowego w Albanii uważane być może bez wątpienia za dalszy krok na drodze do ograniczenia greckich wpływów na rozwój kultury narodów prawosławnych w państwach bałkańskich. Albania, jak widzimy, idzie w tym kierunku za przykładem Bułgarii i Rumunii, które to kraje już w ubiegłym stuleciu wyzwoliły się z pod wpływów patriarchatu greckiego. Pod wpływem opinii greckiej patriarcha konstantynopolański wykluczył z prawosławnej gminy kościelnej czterech biskupów albańskich, a samego kościoła narodowego w Albanii nie uznał. Według poglądu duchowieństwa albańskiego zarządzanie patriarchy konstantynopolańskiego jest jednak tylko krokiem formalnym, nie posiadającym żadnego praktycznego znaczenia.

Przychylnie stanowisko wobec nowoutworzonego kościoła narodowego w Albanii zajęły natomiast sfery kościelne Bułgarii i Serbji. Prasa jugosłowiańska przy omawianiu tego problemu podkreśla, że naród albański ma pełne prawo posługiwania się w kościele ojczystym językiem, a dlatego utworzenia narodowego kościoła albańskiego pod żadnym względem nie zasługuje na potępienie. Synod bułgarskiego kościoła prawosławnego uzna ojcjalnie kościół narodowy w Albanii, jak tylko otrzyma urzędowe zawiadomienie o jego założeniu.

Z pomiędzy ryb mają najcieplejszą krew makrele.

W tunie świętego Piotra w Rzymie zmieści się 54 000 ludzi, w tunie w Milanie 37 000, w katedrze św. Piotra w Londynie 25.000.

się o Niego nie troszczą, więc musimy my, dzieci to uczynić. Posłuchajcie, co wymyśliłem. Jest nas razem siedmioro. Każde z nas musi Pana Boga przez jeden dzień nosić, wtedy będzie u nas przez cały tydzień i zawsze będziemy wiedzieć, gdzie się Pan Bóg znajduje."

Wszyscy milczeli zakłopotani. Jakże to zrobić? Czy Pana Boga można widzieć, czy można Go do ręki wziąć? Wtem odezwał się młody chłopczyk:

"Byłem raz sam w pokoju. Obok mnie paliła się mała lampka. Kłęczałem przed łóżkiem i odmawiałem pacierz — głośno. Coś poruszyło się w moich rękach. To coś było miękkie i ciepłe jak małe ptaszek. Nie mogłem rąk otworzyć, bo jeszcze nie skończyłem modlitwy. Byłem jednak bardzo ciekawy więc modliłem się szybko. Przy Amen zrobiłem tak (mały chłopczyk rozkrzyżował ręczki i wyprostował paluszki) ale nie znalazłem niczego."

Wszystkie dzieci mogły sobie to wyobrazić, ale żadne z nich nie wiedziało, co powiedzieć. Nawet Janek milczał. Wszystkie oczy były w niego wlepione. Nagle odezwał się:

"Głupstwo. Każdy przedmiot może być Panem Bogiem, trzeba mu tylko powiedzieć."

I zwrócił się do czerwonoskórnego chłopczyka najbliższego stojącego.

"Widzisz, zwierzę nie może być, bo ucieknie. Ale przedmiot stoi, czy w dzień, czy w nocy nie ruszy się z pokoju, jest zawsze obecny, może być Panem Bogiem."

Wszyscy się przekonali.

"To jednak musi być mały przedmiot, żebyśmy go mogli ze sobą wszędzie nosić, bo inaczej znówby nie miało sensu. Wypróżniajcie kieszenie."

I ukazały się najróżniejsze drobiazgi jak okrawki papieru, scyzoryki, gumy, pióra, sznurki, małe

kamyki, śruby, piszczałki i wiele, wiele innych tym podobnych rzeczy, których z odległości nie mogłem nawet dobrze rozpoznać. Wszystkie przedmioty leżały przestraszone w rękach dzieci, przestraszone nagle wyjściem na świat z ciemnych kieszeni i nie mniej rolę, jaką jednemu z nich miała przypaść. Każda rzecz, która mogła trochę błyszczeć, zdawała się przybierać więcej blasku, by się Jankowi spodobała i żeby ją wybrał. Dzieci nie mogły się długo zdecydować. Nareszcie znaleziono u małej Marysi blaszany pierścioneczek, który Marysia potajemnie z mamy skrzynki wyjęła. Był lekki, błyszczący i dzieciom wydawał się słodki i wartościowy, dlatego wybrały go na Pana Boga.

Janek wziął go uroczyście i nosił z niemą wagą przez cały dzień. Reszta dzieci chodziła za Jankiem i była z niego dumna. Trudno było zdecydować, kto nazajutrz pierścioneczek dostanie, żeby więc uniknąć kłótni, ułożył Janek program na cały tydzień. Skutek był zdumiewający. Na pierwszy rzut oka można było rozpoznać, które z dzieci miało Pana Boga. Chodziło sztywnie, poważnie, starało się być odświętniej ubrane, i mine miało jak w niedzielę podczas nabożeństwa. Kilka pierwszych dni nie mówiono o niczym innym. Co chwile żądało któregoś z dzieci widzieć Pana Boga, i chociaż pierścioneczek się zmienił, mimo niezwykłego zaszczytu w pojęciu dzieci, jednak każde dziecko zdawało się nie widzieć w nim pierścionka, lecz Pana Boga. Wszystko szło w nadzwyczajnym porządku. We środę miała go Hania, we czwartek Pawełek. Nadeszła sobota. Dzieci bawiły się w kryjówkę, goniły się, w tem Janek krzyknął:

"Kto ma Pana Boga?"

Wszyscy stanęli. Jedno patrzyło na drugiego. Przypomnieli sobie, że już od dwóch dni nie widzieli Pana Boga. Janek szybko obliczył, by się przekonać, kto go powinien mieć. I oto wykryło

się: mała Jadzia. Zażądano od niej Pana Boga. Mała przerzucała wszystkie kieszonki, szukała, lecz napróżno. Tak, teraz przypominała, że jej go rano dano; teraz go nie miała, prawdopodobnie zgubiła go przy zabawie.

Podczas gdy inne dzieci poszły do domu, mała Jadzia została na łące i szukała. Trawa była bardzo gęsta i wysoka. Kilka razy przeszli ludzie i pytali się dziewczynki, co zgubiła. Za każdym razem odpowiadała mała:

"Zgubiłam pierścioneczek."

Chwilę pomogli jej szukać, nawet jednak odeszli zmęczeni schylaniem się i patrzeniem w trawę. Radzili dziewczynce, by też poszła do domu i zaniechała dalszych, daremnych poszukiwań. Dziecko jednak zostało. Było coraz ciemniej, coraz chłodniej i trawa stawała się śliska i wilgotna od rosy wiosennej.

Znowu nadszedł jeden człowiek, schylił się nad małą i zapytał:

"Czego szukasz, mała?"

Dziecko odpowiedziało odważnie choć już bliskie płaczu:

"Pana Boga."

Nieznamy wziął małą za rączkę, zeszedł z łąki i uśmiechał się dobrotliwie. Po drodze rzekł do dziewczynki:

"Popatrz tylko, jaki ładny pierścioneczek ja dziś znalazłem."

Chmury już się niecierpliwiły. Stara chmura, która podczas mojego opowiadania zmieniała nieco postać, zwróciła się do mnie i zapytała się:

"Przepraszam, czy nie mogłabym się jednak dowiedzieć nazwy tego kraju, nad którym pan — ... — ale inne chmury leciały z głośnym śmiechem w niebo i porwały ze sobą ich zamyśloną siostrę."